ÁRSSKÝRSLA GILDIS - LÍFEYRISSJÓÐS 2013

Kápumynd er tekin í Skarðsvík á Snæfellsnesi

Myndir af stjórn, stjórnarformanni og starfsfólki: Jóhannes Long
Landslagsmyndir: Einar Guðmann
Prentun: Litróf

EFNISYFIRLIT

Ávarp stjórnarformanns 4
Stjórn 6
Starfsmenn 7
Endurskoðunarnefnd 8
Ávöxtun - samantekt 8
Verðbréfamarkaðir 9
  Innlendur verðbréfamarkaður 9
  Erlendir verðbréfamarkaðir og gengi gjaldmiðla 13
Samtryggingardeild 15
  Sjóðfélagar 15
  Iðgjöld 16
  Lífeyrir 16
  Lán til sjóðfélaga 17
  Ávöxtun 18
  Fjárfestingar 20
  Verðbréfaeign 20
  Fjárfestingarstefna 26
  Tryggingafræðileg staða 27
Séreignardeild 28
  Rétthafar og lífeyrir 28
  Ávöxtun 28
  Fjárfestingar 29
  Verðbréfaeign 30
  Fjárfestingarstefna 32
Samskipta- og siðareglur 34
Hluthafastefna 35
Áhættustefna 37
Sjóðfélagafundur – opið hús 37
Heimasíða – sjóðfélaga- og launagreiðendavefur 37
VIRK Starfsendurhæfingarsjóður 38
Skattur á lífeyrissjóði 39
Óvissuþættir 39

Ársreikningur 41
Selected Financial Information 69

ÁVARP STJÓRNARFORMANNS

Árið 2013 var annasamt og viðburðarríkt hjá Gildi-lífeyrissjóði. Ávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins var 9,1% sem er 5,5% umfram verðbólgu. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 5 ára er 2,9% en meðaltal hreinnar raunávöxtunar sl. 10 ára er um 2,5% sem verður að teljast ásættanlegt þegar litið er til hrunsins og þeirra miklu áhrifa sem það hafði og hefur enn á íslenskt efnahagslíf. Hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris í árslok 2013 er 334 milljarðar, en var 302 milljarðar í árslok 2012. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er neikvæð um 3,5% en batnar nokkuð á milli ára. Alls eiga rúmlega 190.000 manns réttindi í sjóðnum, en virkir sjóðfélagar eru tæplega 27.000 og lífeyrisþegar um 17.000.

Stjórn sjóðsins hefur nú sem fyrr leitast við að bæta enn frekar upplýsingastreymi til sjóðfélaga. Haldinn var sjóðfélagafundur í vetur þar sem farið var yfir stöðu sjóðsins, helstu verkefni voru kynnt og sjóðfélögum gefinn kostur á að spyrja um rekstur og starf sjóðsins. Þá var haldið opið hús þar sem sjóðfélagar gátu komið í heimsókn og kynnt sér starfsemi sjóðsins. Einnig hafa Landssamtök Lífeyrissjóða unnið gott starf og hafa m.a. kynnt nýtt vefrit, Veffluguna, sem ætlað er að upplýsa sjóðfélaga um kerfið í heild og réttindi þeirra. Þá var Lífeyrisgáttin kynnt fyrr í vetur en þar geta sjóðfélagar séð yfirlit um stöðu sína hjá nær öllum lífeyrissjóðum landsins, en oft hefur slíka heildaryfirsýn vantað þar sem margir landsmenn eiga réttindi í fleiri en einum sjóði.

Á árinu voru haldnir 26 stjórnarfundir sem er svipaður fjöldi og á fyrra ári. Fjöldi stjórnarfunda á ári hefur tvöfaldast frá hruni m.a. vegna aukins innra starfs auk þess sem fjárfestingar kalla á meiri vinnu við undirbúning og ákvarðanatöku. Á þeim sex árum sem undirrituð hefur verið í stjórn sjóðsins hefur verklag allt breyst til batnaðar. Auknar kröfur eru nú gerðar til stjórnarmanna, bæði hvað varðar hæfi og vinnuframlag. Fjármálaeftirlitið hefur undanfarin ár kallað stjórnarmenn lífeyrissjóða til sérstaks hæfismats. Þannig kannar eftirlitið þekkingu stjórnarmanna á lögum og reglum um lífeyrissjóði, kunnáttu í reikningsskilum lífeyrissjóða og almenn viðhorf og þekkingu á helstu málum lífeyrissjóða. Það er af hinu góða og hlýtur að vera grundvöllur að betri gæðum í ákvarðanatöku. Miklar breytingar hafa orðið undanfarin ár á stjórninni og þótt endurnýjun sé ávallt nauðsynleg í stjórnum er einnig mikilvægt að tryggja festu innan sjóðsins og þekkingu á honum.

Markaður með skráð hlutabréf og skuldabréf hefur byggst hægar upp en væntingar almennt stóðu til. Þótt vöxtur verðbréfamarkaðarins hafi verið hægur þá hafa þær skráningar sem hafa átt sér stað almennt gengið nokkuð vel. Ávöxtun skráðra íslenskra hlutabréfa á árinu var í heild sinni góð. Þar sem uppbyggingin hefur gengið hægar fyrir sig en reiknað var með hefur sjóðurinn leitað nokkuð í óskráð bréf í samræmi við heimildir sínar til að auka gæði og fjölbreytileika safnsins. Verðmat á slíkum bréfum er þó eðli málsins samkvæmt ekki eins gegnsætt og á skráðum bréfum og slíkar fjárfestingar kalla oft á meiri undirbúning og ítarlegra ferli. Ávöxtun erlenda hlutabréfasafns sjóðsins var almennt vel ásættanleg en gengi krónunnar styrktist á árinu og hefur það nokkur áhrif á afkomu sjóðsins. Á árinu lagði stjórn sjóðsins áherslu á að auka veðlán til sjóðfélaga. Það var gert með kynningum og lækkun vaxta og kostnaðar. Allir sjóðfélagar hafa rétt til lántöku hjá sjóðnum og hafa þeir reynst traustir lántakendur.

Nokkur umræða hefur verið um fyrirferð íslenskra lífeyrissjóða á hlutabréfamarkaðnum. Umræðan hefur verið fremur einhliða og fyrst og fremst beinst að skráðum félögum. Í mörgum greinum, t.d. ferðaþjónustu og sjávarútvegi, sem teljast til undirstöðuatvinnugreina þjóðarinnar, eru sjóðirnir hins vegar ekki áberandi. Umræðan er að hluta til afleiðing þess að sjóðirnir sitja fastir með fjármuni í landinu og fjárfestingarkostir eru ekki fjölbreytilegri en raun ber vitni.

Sjóðurinn samþykkti í mars á síðasta ári nýja hluthafastefnu og hefur unnið eftir henni í kjölfarið. Til að fylgja betur eftir fjárfestingum sjóðsins, og sem hluta af áhættueftirliti, var mörkuð sú stefna að skipa stjórnarmenn þar sem sjóðurinn á rétt á, annað hvort einn og sér eða með því að styðja aðra í kosningum. Þannig hefur sjóðurinn tekið þátt í að tilnefna eða styðja stjórnarmenn í nokkrum félögum. Áður en stefnan var samþykkt hafði sjóðurinn þó verið að kjósa sína fulltrúa í stjórnir félaga þar sem það átti við. Fram til 2008 átti sjóðurinn almennt litla hluti í mörgum félögum og slíkt kallaði hvorki á rétt né skyldu til að hafa afskipti af stjórnum þeirra hlutafélaga. Frá 2009 hefur eign sjóðsins í hlutafélögum vaxið hægt og örugglega. Nú á sjóðurinn í færri félögum en stærri hluti. Sjóðurinn getur því ekki lengur leyft sér að láta aðra um þá ábyrgð og skyldu að velja stjórnarmenn til að stýra viðkomandi félögum, hafa eftirlit með þeim og leiða stefnu þeirra áfram.

Til að tryggja gegnsæi og til að hafa nægt val um hæfa einstaklinga við skipan í stjórnir félaga fyrir hönd sjóðsins, ákvað stjórnin að auglýsa eftir áhugasömum aðilum sem vildu taka að sér stjórnarsetu fyrir hönd sjóðsins. Í stuttu máli voru viðbrögðin góð, yfir 350 einstaklingar, konur og karlar, margir með mikla reynslu og góðan bakgrunn svöruðu kallinu. Þetta gefur valnefnd sjóðsins, sem velur aðila í stjórnir félaga, gott úrval af hæfum einstaklingum. Þá er ekki síður jákvætt að hugsa til allra þessara aðila sem vilja leggja sitt af mörkum fyrir sjóðinn. Mikilvægt er við uppbyggingu hlutabréfamarkaðarins að sjóðurinn hafi fulltrúa í stjórnum þeirra félaga sem hann á verulega hagsmuni í og sem sjóðurinn treystir til að móta stefnu þeirra félaga. Þá er mikilvægt að sjóðurinn leggi áherslu á gæði og vönduð vinnubrögð af hendi sinna fulltrúa sem skilar sér í betra vinnulagi og betri gæðum í ákvarðanatökum viðkomandi félaga.

Gjaldeyrishöftin hafa áhrif á möguleika sjóðsins til ávöxtunar. Um 27% eigna sjóðsins eru erlendis en vegna gjaldeyrishafta hefur sjóðurinn ekki fjárfest erlendis nema að því marki sem sjóðurinn hafði þegar skuldbundið sig til. Afnám gjaldeyrishafta er að verða eitt af stærstu hagsmunamálum íslenskra lífeyrissjóða, bæði til að hafa áhrif á möguleika þeirra til ávöxtunar og einnig áhættudreifingar eignasafnsins.

Sjóðurinn hefur síðastliðin ár, eftir því sem hann er fyrirferðarmeiri á markaði, horft með auknum þunga til samkeppnissjónarmiða í öllu sínu starfi. Stjórn sjóðsins leggur áherslu á sjálfstæði sitt í vinnubrögðum á markaði og leggur nú sem fyrr áherslu á að vinna með eftirlitsaðilum til að tryggja betri og vandaðri vinnubrögð og trúverðugleika í öllu sínu starfi. Sjóðurinn starfar í stífu regluverki og hefur haldið áfram að yfirfara eigið regluverk og innri ferla og bæta þannig verklag og auka gæði ákvarðana.

Sjóðurinn hefur þyngri örorkubyrði en margir aðrir lífeyrissjóðir. Þung örorka hefur ekki eingöngu áhrif á afkomu sjóðsins heldur einnig á lífsgæði margra þeirra sem þurfa að sætta sig við líf með örorku. Sjóðurinn hefur undanfarin ár átt farsælt samstarf við VIRK og treystir því að það samstarf haldi áfram að skila árangri. VIRK hefur á sínum snærum öflug úrræði sem henta mörgum sjóðfélögum. Mikilvægt er að halda áfram öflugu forvarnarstarfi og reyna að grípa snemma inn í vanda einstaklinga. Í lok árs efldi sjóðurinn enn samstarfið við VIRK og bundnar eru vonir við að það styrki starfið enn frekar sjóðfélögum til hagsbóta.

Ofangreint er fjarri því tæmandi upptalning á starfsemi sjóðsins á síðastliðnu ári. Í þessari ársskýrslu er komið víða við og henni er ætlað að gefa lesandanum góða innsýn í málefni sjóðsins. Hjá Gildi starfar hæft starfsfólk sem sinnir sínu starfi af alúð og trúmennsku. Ég vil fyrir hönd stjórnarinnar þakka öllu starfsfólki sjóðsins sérstaklega fyrir vel unnin störf á undanförnu ári. Þá vil ég einnig þakka öðrum stjórnarmönnum fyrir gott og farsælt samstarf og óska jafnframt sjóðfélögum velfarnaðar.

Heiðrún Jónsdóttir,
stjórnarformaður Gildis-lífeyrissjóðs

STJÓRN

Stjórn sjóðsins er skipuð átta mönnum. Fjórir eru kosnir af fulltrúum sjóðfélaga á ársfundi og fjórir af stjórn Samtaka atvinnulífsins. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal árlega kjósa helming stjórnarmanna og varamanna þeirra. Orri Hauksson sagði sig úr stjórn Gildis í nóvember 2013 og sæti hans tók Þorsteinn Víglundsson, framkvæmdastjóri Samtaka atvinnulífsins. Eftirtaldir skipa stjórn sjóðsins til ársfundar 2014: Heiðrún Jónsdóttir, formaður, Harpa Ólafsdóttir, varaformaður, Elínbjörg Magnúsdóttir, Hjörtur Gíslason, Kolbeinn Gunnarsson, Konráð Alfreðsson, Þorsteinn Víglundsson og Þórunn Liv Kvaran.

Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans. Hún setur sjóðnum fjárfestingarstefnu og skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun og starfsemi sjóðsins. Meðal þess sem stjórnin fjallar um á fundum sínum eru ákvarðanir um fjárfestingar, breytingar á samþykktum, eftirlit með fjárfestingum, mótun innra eftirlits og lánareglur sjóðsins. Stjórnin skiptir með sér verkum, þó skulu fulltrúar vinnuveitenda og stéttarfélaga hafa á hendi formennsku til skiptis eitt ár í senn. Samkvæmt samþykktum sjóðsins skulu stjórnarmenn ekki sitja lengur en 8 ár samfleytt sem aðalmenn í stjórn.

Á starfsárinu voru haldnir alls 26 stjórnarfundir.

Hæfi stjórnarmanna

Lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða kveða á um hæfi stjórnarmanna og framkvæmdastjóra lífeyrissjóða. Skulu þeir búa yfir nægilegri þekkingu og starfsreynslu til að geta gegnt stöðu sinni á tilhlýðilegan hátt. Samkvæmt lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi skal Fjármálaeftirlitið fylgjast með að starfsemi eftirlitsskyldra aðila sé í samræmi við lög, reglugerðir, reglur og samþykktir sem um starfsemi viðkomandi aðila gilda. Útnefning stjórnarmanna lífeyrissjóða er háð samþykki Fjármálaeftirlitsins og skulu þeir uppfylla kröfur þess, m.a. um nægilega þekkingu og reynslu af starfsemi lífeyrissjóða.

Í tengslum við framangreint stofnaði Fjármálaeftirlitið á árinu 2010 ráðgjafarnefnd sem gefur álit um hæfi stjórnarmanna lífeyrissjóða og á árinu 2011 hóf eftirlitið að framkvæma matið með því að boða stjórnarmenn í viðtöl þar sem sérstaklega reynir á eftirfarandi þætti: a) lög og reglur á lífeyrismarkaði, b) reikningsskil og endurskoðun lífeyrissjóða og c) almenna og viðskiptalega stjórnunarþætti.

Stjórn Gildis, mynd tekin 6. mars 2014. Standandi frá vinstri: Hjörtur Gíslason, Þorsteinn Víglundsson, Elínbjörg Magnúsdóttir, Kolbeinn Gunnarsson og Konráð Alfreðsson. Sitjandi frá vinstri: Þórunn Liv Kvaran, Heiðrún Jónsdóttir og Harpa Ólafsdóttir.

STARFSMENN

26 starfsmenn störfuðu hjá sjóðnum í mars 2014. Á myndinni, sem var tekin 4. mars sl., eru:

Standandi frá vinstri:	Starfssvið
Jóhanna Erla Þorvaldsdóttir	Innheimta iðgjalda
Davíð Rúdólfsson	Forstöðumaður eignastýringar
Valgerður Hanna Hreinsdóttir	Lífeyrismál
Unnur Ingibjörg Sigfúsdóttir	Eignastýring
Guðmundur Bergþórsson	Eignastýring
Sigurborg Reynisdóttir	Deildarstjóri séreignardeildar
Ásdís Ósk Smáradóttir	Lánamál
Anna Rúnarsdóttir	Bókhald
Þórhallur Ásbjörnsson	Eignastýring
Guðrún Inga Ingólfsdóttir	Staðgengill forstöðumanns eignastýringar
Hrefna Snorradóttir	Skráning iðgjalda
Pálína Guðrún Hallgrímsdóttir	Lífeyrismál
Guðrún K. Sigurðardóttir	Deildarstjóri lánadeildar
Örn Guðnason	Deildarstjóri lífeyrisdeildar
Sitjandi frá vinstri:	
Friðgerður Friðriksdóttir	Innheimta iðgjalda
Kristín Thea Pétursdóttir	Skráning iðgjalda
Bjarney Sigurðardóttir	Skrifstofustjóri
Árni Guðmundsson	Framkvæmdastjóri
Ingileif Kristinsdóttir	Aðalbókari
Ólafur Arason	Forstöðumaður tölvu- og upplýsingakerfa
Nanna Þórarinsdóttir	Afgreiðsla/móttaka
Fjarverandi voru:	
Anna Lis Hjaltadóttir	Deildarstjóri iðgjaldadeildar
Ásbjörg Hjálmarsdóttir	Afgreiðsla/móttaka
Guðrún Rögn Jónsdóttir	Lífeyrismál
Hlynur Þór Björnsson	Forstöðumaður áhættueftirlits
Kristrún Sigurðardóttir	Gjaldkeri

ENDURSKOÐUNARNEFND

Endurskoðunarnefnd hefur verið starfandi hjá sjóðnum frá júní 2009. Hún er skipuð af stjórn sjóðsins til þess að sinna verkefnum á ábyrgðarsviði stjórnarinnar. Nefndin á að hafa eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila til að auka traust á fjárhagslegum upplýsingum. Aðalhlutverk nefndarinnar er:

- Mat á eftirlitsumhverfi sjóðsins og fyrirkomulagi áhættustýringar.
- Greining á virkni innri endurskoðunar og eftirlit með framkvæmd endurskoðunar.
- Að gera tillögu um val á ytri endurskoðanda og meta óhæði endurskoðanda.
- Tryggja fylgni við lög og reglur.

Á árinu 2013 beitti endurskoðunarnefndin sér fyrir því að leitað var tilboða í ytri endurskoðun fyrir sjóðinn. Nefndin sá um útboð á verkinu, valferli og gerði síðan tillögu til stjórnar um nýja endurskoðendur fyrir sjóðinn.

Á árinu hélt nefndin 11 fundi.

Í endurskoðunarnefndinni eru Sigurður Þórðarson, fyrrverandi ríkisendurskoðandi, sem er formaður, Hólmgeir Jónsson, framkvæmdastjóri Sjómannasambands Íslands, og Kolbeinn Gunnarsson, formaður Verkalýðsfélagsins Hlífar, sem situr einnig í stjórn sjóðsins.

ÁVÖXTUN - SAMANTEKT

Ávöxtun Gildis á árinu 2013 var ágæt hjá deildum sjóðsins. Hrein nafnávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins var 9,1% á árinu en hrein raunávöxtun 5,3%. Í séreignardeild sjóðsins var hrein nafnávöxtun 8,9% hjá Framtíðarsýn 1, 6,7% hjá Framtíðarsýn 2 og 5,2% hjá Framtíðarsýn 3. Hrein nafnávöxtun sýnir ávöxtun án tillits til verðlagsbreytinga að frádregnum öllum rekstrarkostnaði. Hrein raunávöxtun var 5,0% hjá Framtíðarsýn 1, 2,9% hjá Framtíðarsýn 2 og 1,5% hjá Framtíðarsýn 3.

Hrein nafn- og raunávöxtun hjá deildum sjóðsins á árinu 2013

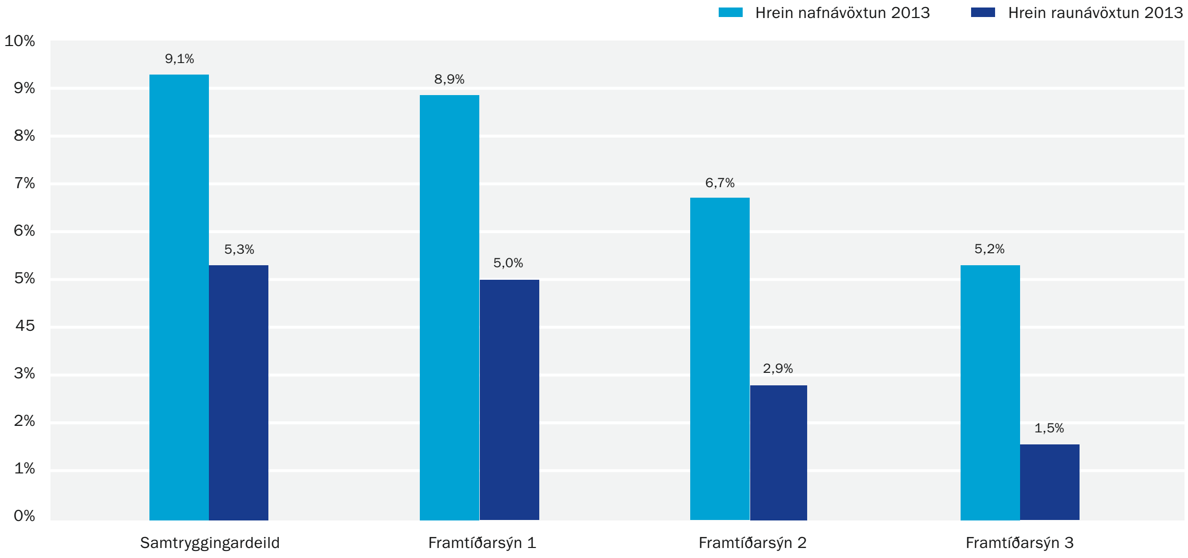

Síðastliðin 5 ár hefur hrein nafnávöxtun verið að meðaltali 8,0% hjá samtryggingardeild sjóðsins, Framtíðarsýn 1 með 10,0%, Framtíðarsýn 2 með 8,3% og Framtíðarsýn 3 með 8,2%.

Hrein nafn- og raunávöxtun hjá deildum sjóðsins - meðaltal fyrir 2009-2013

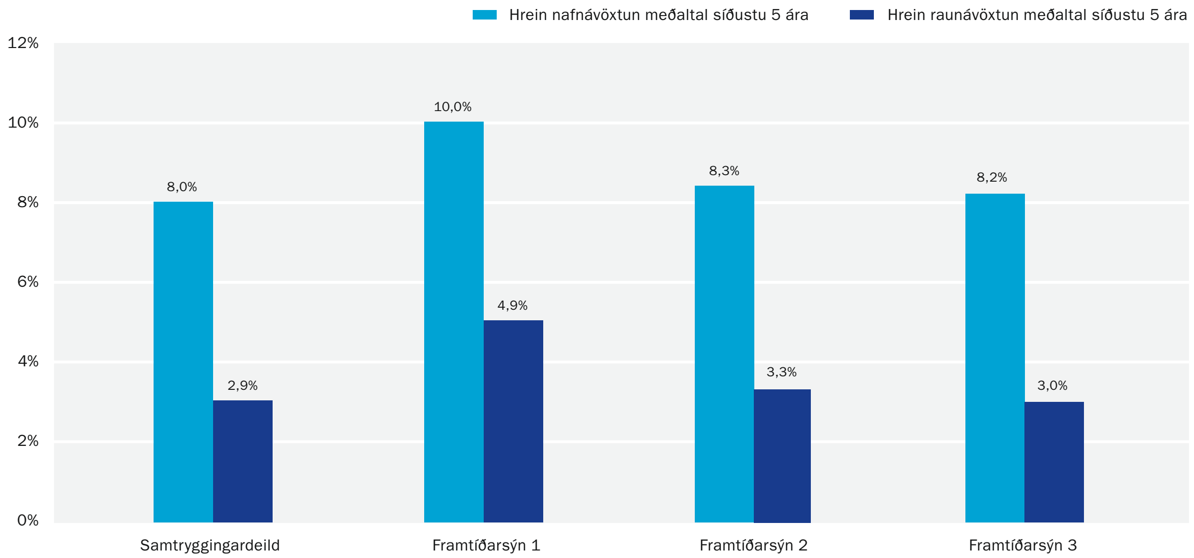

VERÐBRÉFAMARKAÐIR

Innlendur verðbréfamarkaður

Þróun innlends hlutabréfamarkaðar á árinu 2013

Á árinu 2013 voru þrjár nýskráningar á Aðallista NASDAQ OMX á Íslandi. Félög á Aðallista voru því alls 14 í árslok. Síðastliðið vor voru tryggingafélögin VÍS og TM skráð á markað og í desember var olíufélagið N1 nýskráð á markað. Gildi fjárfesti bæði í TM og N1 en á óverulega eign í VÍS. Gera má ráð fyrir að skráðum félögum í Kauphöllinni fjölgi enn frekar á árinu 2014.

OMXI6 vísitalan hækkaði um 18,9% á árinu 2013 og stóð í 1260 stigum í árslok. Heildarvísitala hlutabréfa hækkaði um 27,5%. Velta með hlutabréf jókst mikið á árinu 2013 og nam 251 milljörðum kr. en var 89 milljarðar kr. árið 2012.

Þróun OMXI6 vísitölunnar á árinu 2013

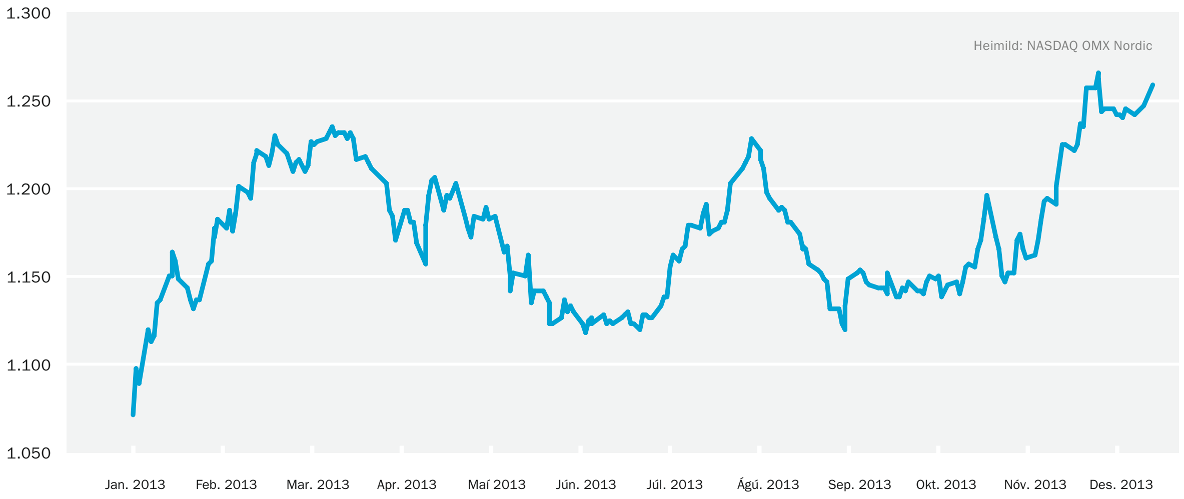

Mest var hækkun á bréfum í Icelandair Group eða 121,4%. Hlutabréf Haga hækkuðu um 68,4%, bréf í Regin um 41,4%, Össuri um 18% og Eimskip um 13,9%. TM hækkaði um 60,3% frá útboðsgengi og VÍS um 35,7%. Bréf í Marel lækkuðu um 5,3% og bréf í Vodafone lækkuðu um 16,3%. Bréf í N1 hækkuðu um 4,4% frá útboðsgengi þá fimm daga sem viðskipti voru með þau á árinu 2013.

Verðbreyting helstu félaga á árinu 2013

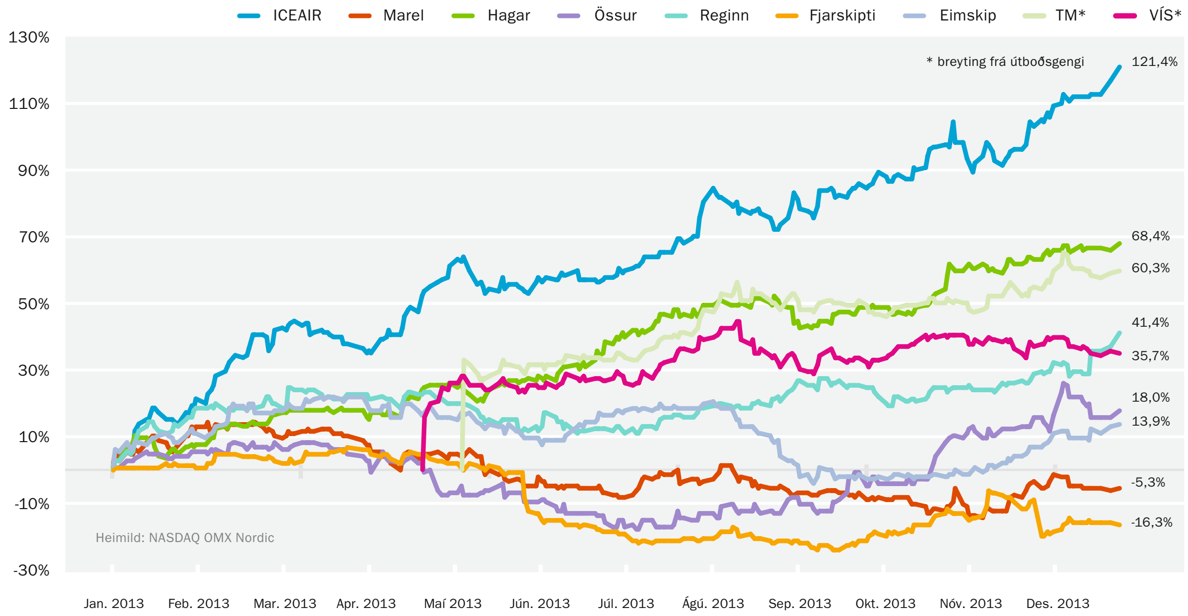

Heildarmarkaðsvirði félaga skráðra á Aðallista Kauphallar nam 534 milljörðum króna í árslok 2013. Stærstu félögin í Kauphöllinni að markaðsvirði eru sem fyrr Marel og Össur. Í árslok 2012 var markaðsvirði þessara tveggja félaga um 52,6% af heildarmarkaðsvirði skráðra félaga í Kauphöllinni en í árslok 2013 var markaðsvirði þeirra 37,7%. Markaðsvirði Icelandair hækkaði mikið á árinu 2013 og var 17% af vægi skráðra hlutabréfa í árslok 2013 í stað 11,3% í árslok 2012. Markaðsvirði TM, VÍS og N1, sem öll voru skráð á árinu, nemur 13,2% af heildarmarkaðsvirði skráðra félaga.

Markaðsvirði skráðra hlutabréfa 31.12.2013

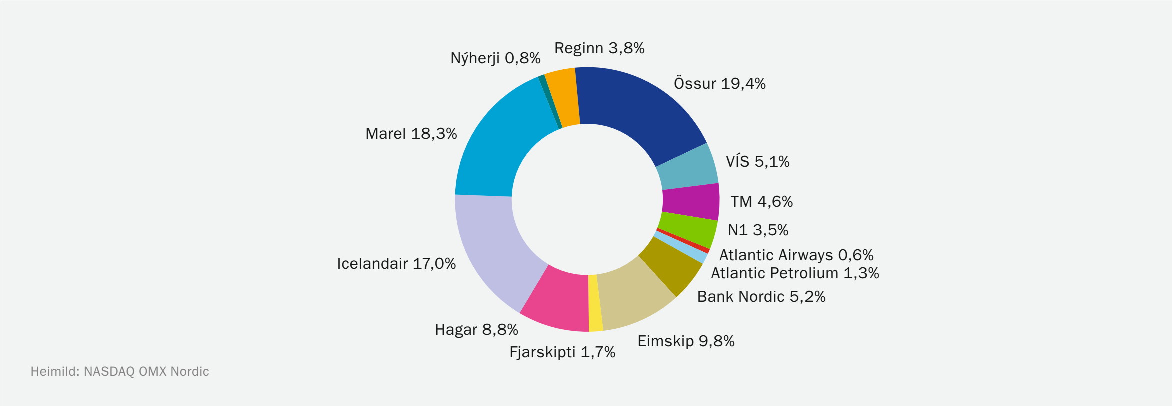

Hér að neðan má sjá til samanburðar markaðsvirði skráðra hlutabréfa 31.12.2012.

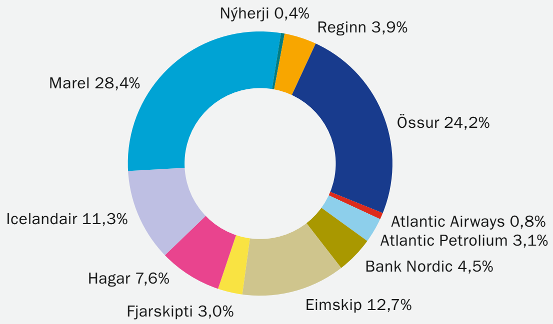

Heimild: NASDAQ OMX Nordic

Þróun innlends skuldabréfamarkaðar á árinu 2013

Ekki urðu stórfelldar breytingar á ávöxtunarkröfu ríkistryggðra skuldabréfa á árinu 2013 þótt hún hafi hækkað og lækkað á víxl á árinu (sbr. myndir). Í árslok var ávöxtunarkrafa lengstu ríkistryggðu bréfanna lítið breytt milli ára. Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra ríkisskuldabréfa hækkaði að meðaltali um 0,1 prósentustig á árinu en krafa verðtryggðra bréfa hækkaði um 0,5 prósentustig að meðaltali.

Hvað varðar áhrifaþætti fyrir skuldabréfamarkaðinn á árinu má nefna að bæði stýrivextir Seðlabankans og verðbólga stóðu í stað ef horft er til ársins í heild. Í árslok 2013 voru stýrivextir 6,0% og tólf mánaða verðbólga var 4,2%.

Ávöxtunarkrafa verðtryggðra ríkisskuldabréfa á árinu 2013

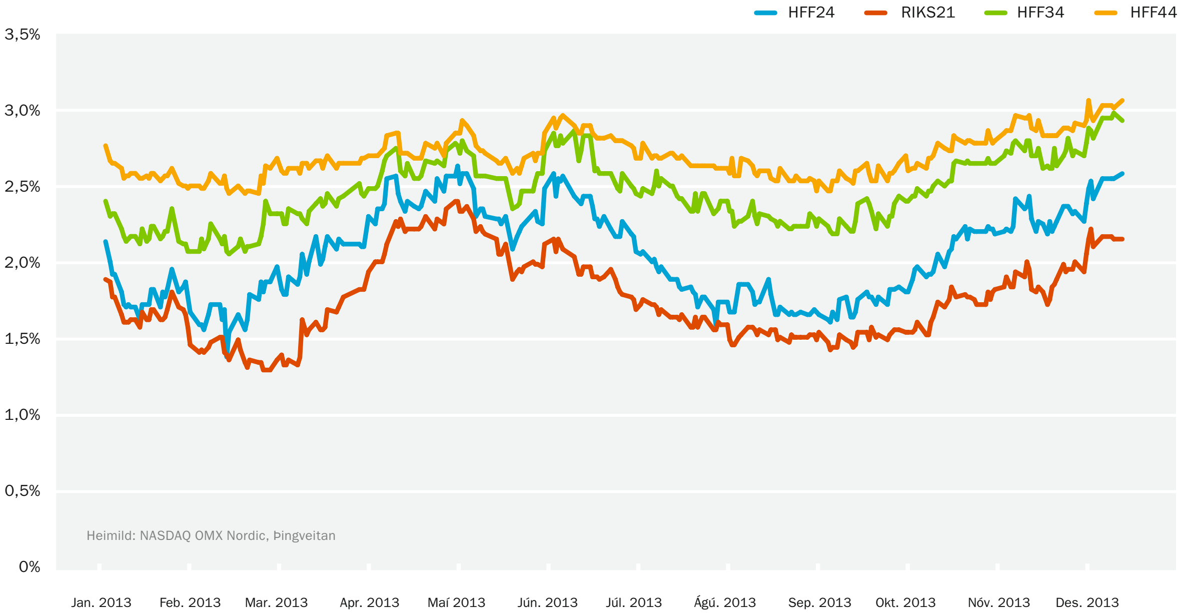

Heimild: NASDAQ OMX Nordic, Þingveitan

Ávöxtunarkrafa óverðtryggðra ríkisskuldabréfa á árinu 2013

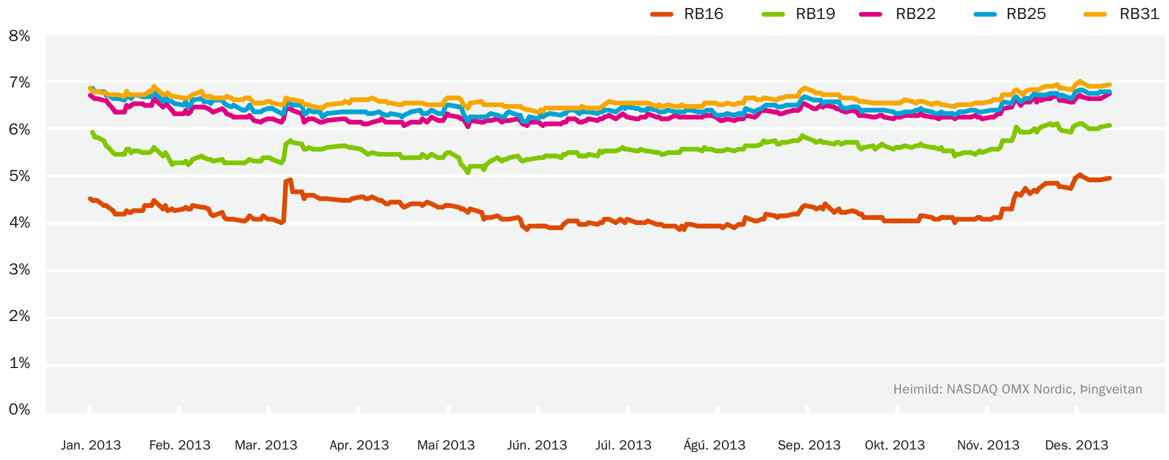

Verðbólga og stýrivextir Seðlabanka Íslands á árinu 2013

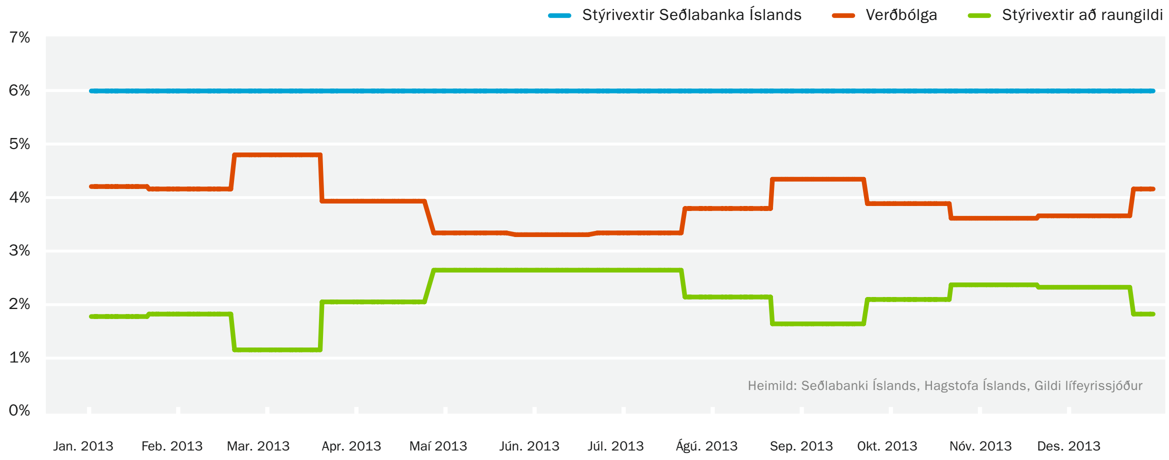

Rauðanes í Þistilfirði

Erlendir verðbréfamarkaðir og gengi gjaldmiðla

Þróun erlendra hlutabréfamarkaða á árinu 2013

Árið 2013 var mjög sterkt ár á hlutabréfamörkuðum um nær allan heim ef frá eru taldir nýmarkaðir (e. emerging markets). Heimsvísitala Morgan Stanley (MSCI World Index with dividend) hækkaði um 26,7%. Hlutabréfamarkaðir í Bandaríkjunum komu afar vel út á árinu en S&P 500 vísitalan hækkaði um 29,6% og NASDAQ vísitalan um 38,3%. Niðurstaðan fyrir evrópska hlutabréfamarkaði var einnig góð þótt hún hafi verið aðeins lakari, en hlutabréfavísitala Evrópu (MSCI Europe) hækkaði um 16,4% á árinu. Meiri bjartsýni ríkti um að hagkerfi álfunnar væru að taka við sér og staða margra evrópskra fyrirtækja var góð. Á nýmörkuðum var hins vegar aðra sögu að segja þar sem nýmarkaðsvísitala (MSCI EM) lækkaði um 5,0%. Sú niðurstaða var þó betri en útlit var fyrir í byrjun sumars þegar nýmarkaðsvísitalan fór lægst í -16%. Ástæður þessara lækkana má m.a. rekja til þess að markaðsaðilar höfðu áhyggjur af aðgerðum Seðlabanka Bandaríkjanna því vaxtahækkanir þar í landi myndu hafa neikvæð áhrif á stöðu hagkerfa nýmarkaðsríkja og gjaldmiðla.

Þróun erlendra hlutabréfavísitalna á árinu 2013 - mælt í heimamynt

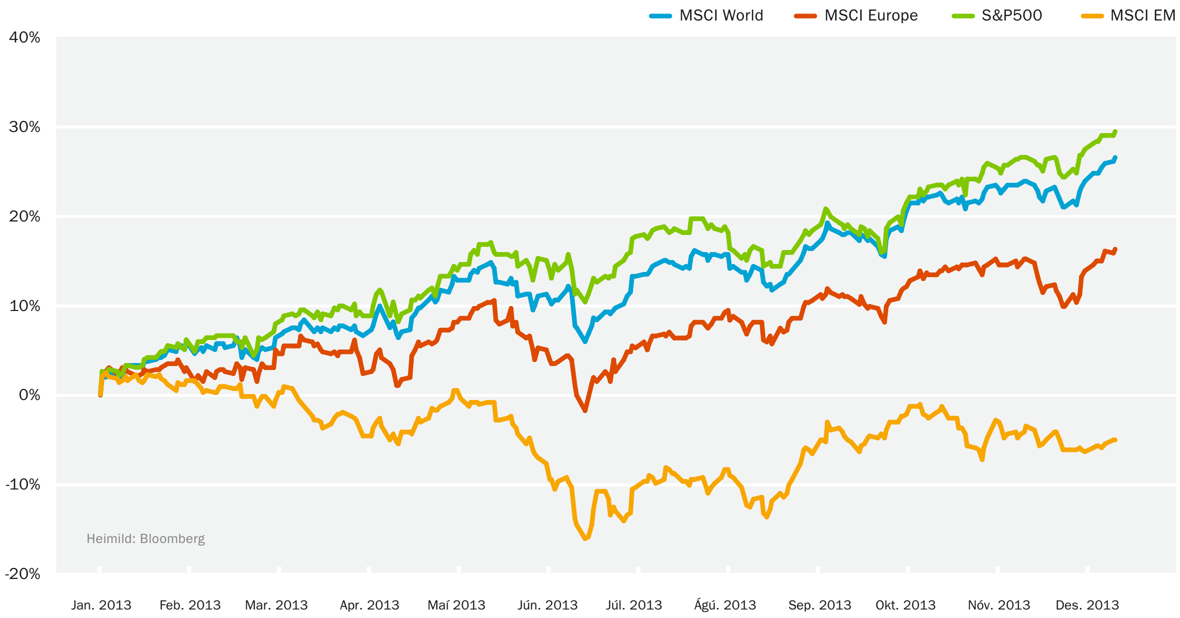

Styrking íslensku krónunnar, sérstaklega síðasta mánuð ársins, gagnvart dollar leiddi til þess að heimsvísitala hlutabréfa hækkaði um 13,9%, mælt í íslenskum krónum. Hækkun S&P 500 vísitölunnar í Bandaríkjunum var 16,5%, mælt í íslenskum krónum, evrópsk hlutabréf hækkuðu um 9,3% en hlutabréfavísitala nýmarkaða, mælt í íslenskum krónum, lækkaði um 14,6%.

Þróun erlendra hlutabréfavísitalna á árinu 2013 - mælt í íslenskum krónum

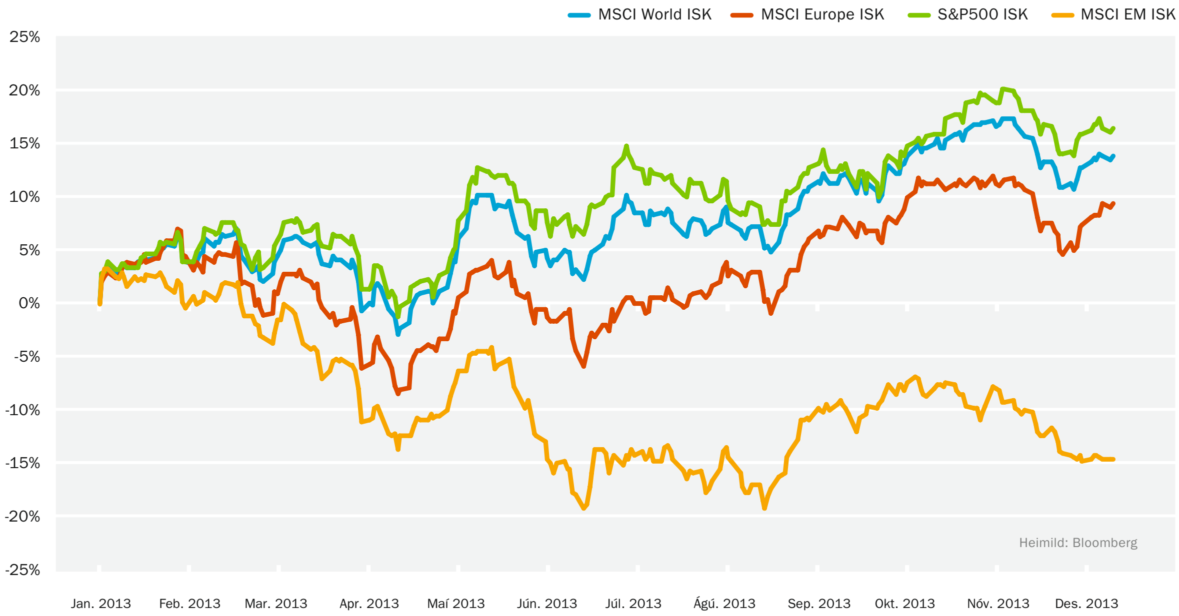

Á árinu 2013 styrktist gengi íslensku krónunnar um 10,6% og stóð gengisvísitala krónunnar í 210,1 stigi við árslok, samanborið við 232,7 stig í árslok 2012. Gengi krónunnar hækkaði um 7,1% gagnvart evru og 10,9% gagnvart dollar. USD/ISK var 115,03 og EUR/ISK var 158,5 í lok ársins.

Gengisþróun íslensku krónunnar á árinu 2013 - styrking (+) eða veiking (-) krónunnar

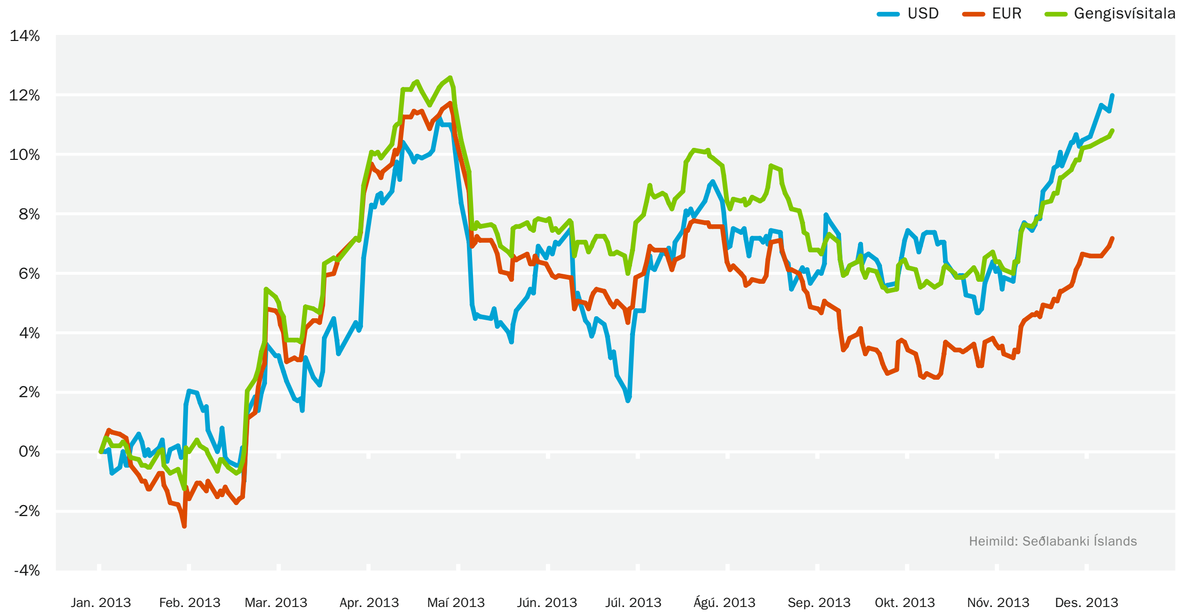

SAMTRYGGINGARDEILD

Sjóðfélagar

Tæplega 40.800 sjóðfélagar greiddu iðgjöld til sjóðsins á árinu 2013. Sjóðfélagar eru frá 119 löndum, 80% þeirra eru Íslendingar en 20% af erlendum uppruna. Aldursdreifing kynjanna er nokkuð svipuð. Flestir sjóðfélagar, óháð kyni, eru á aldrinum 17–25 ára. Um 55% sjóðfélaga eru karlar og 45% konur, töluvert fleiri karlar eru á aldursbilinu 25-60 ára en hlutföllin jafnast þegar komið er yfir 60 ára aldur.

Aldursdreifing sjóðfélaga sem greiddu iðgjöld á árinu 2013

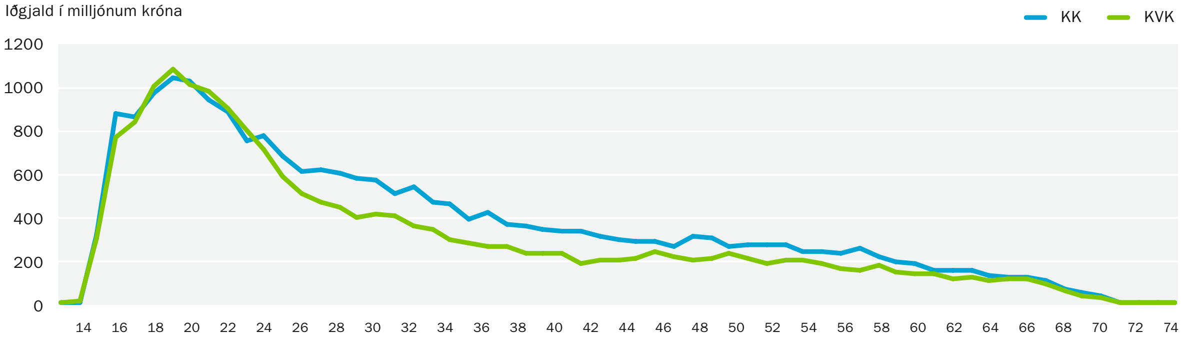

Í töflunni hér að neðan má sjá skiptingu sjóðfélaga eftir atvinnugreinum m.v. iðgjöld til Gildis á árinu 2013.

Skipting sjóðfélaga eftir atvinnugreinum á árinu 2013

Atvinnugreinar	Hlutfall karla	Hlutfall kvenna	Hlutfall sjóðfélaga
Opinber stjórnsýsla, varnarmál og almannatryggingar	9,4%	13,8%	23,2%
Gististaðir og veitingarekstur	8,2%	11,2%	19,4%
Verslun	4,9%	2,5%	7,4%
Heilbrigðis- og félagsjónusta	1,0%	5,5%	6,5%
Leigustarfsemi og sérhæfð þjónusta	3,2%	2,6%	5,8%
Fullvinnsla sjávarafurða	4,4%	1,0%	5,4%
Fiskveiðar og eldi	4,8%	0,5%	5,3%
Óþekkt starfsemi	2,8%	2,0%	4,9%
Iðnaður	3,7%	1,0%	4,7%
Mannvirkjagerð	4,2%	0,2%	4,4%
Flutningar	2,7%	0,2%	2,9%
Þjónusta	0,6%	1,2%	1,8%
Rafmagn, veitur og sorp	1,1%	0,2%	1,3%
Menningar-, íþrótta- og tómstundastarf	0,8%	0,5%	1,3%
Félagasamtök	0,4%	0,8%	1,2%
Matvælaiðnaður	0,6%	0,3%	0,9%
Fræðslustarfsemi	0,2%	0,7%	0,8%
Fasteignaviðskipti	0,4%	0,3%	0,7%
Sérfræði-, vísinda- og tæknistarfsemi	0,3%	0,3%	0,6%
Upplýsingar og fjarskipti	0,4%	0,2%	0,6%
Fjármála- og vátryggingastarfsemi	0,2%	0,3%	0,4%
Landbúnaður	0,3%	0,1%	0,4%
Jarðvinnsla	0,1%	0,0%	0,1%
Heimilisiðnaður	0,0%	0,0%	0,0%
Samtals	**54,6%**	**45,4%**	**100,0%**

Iðgjöld

Heildariðgjöld sem greidd voru til Gildis á árinu 2013 voru 13.656 milljónir króna og var hækkun frá fyrra ári 7,10%. Alls greiddu 4.330 launagreiðendur iðgjöld til sjóðsins fyrir 40.790 sjóðfélaga. Sjóðfélagar með réttindi í árslok voru samtals 192.455 sem er fjölgun um 2,17% á milli ára.

Iðgjöld til sjóðsins á árinu 2013 voru að lágmarki 12% af heildarlaunum. Launþegar greiddu 4% og atvinnurekendur 8%. Ýmsir kjarasamningar þeirra stéttarfélaga sem aðild eiga að sjóðnum kveða síðan á um hærra framlag. Allir launamenn greiða iðgjöld frá 16 ára aldri til 70 ára aldurs.

Yfirlit eru send sjóðfélögum tvisvar á ári þar sem fram koma sundurliðuð framlög sjóðfélaga og launagreiðenda. Þannig geta sjóðfélagar fylgst með þróun eignar sinnar og yfirfarið greiðslur frá launagreiðendum. Þessar upplýsingar eru einnig aðgengilegar á sjóðfélagavef Gildis. Séu vanskil af hálfu launagreiðenda er lögmönnum lífeyrissjóðsins falin innheimta iðgjaldanna.

Iðgjöld áranna 2012 og 2013 eftir aldri iðgjaldagreiðenda

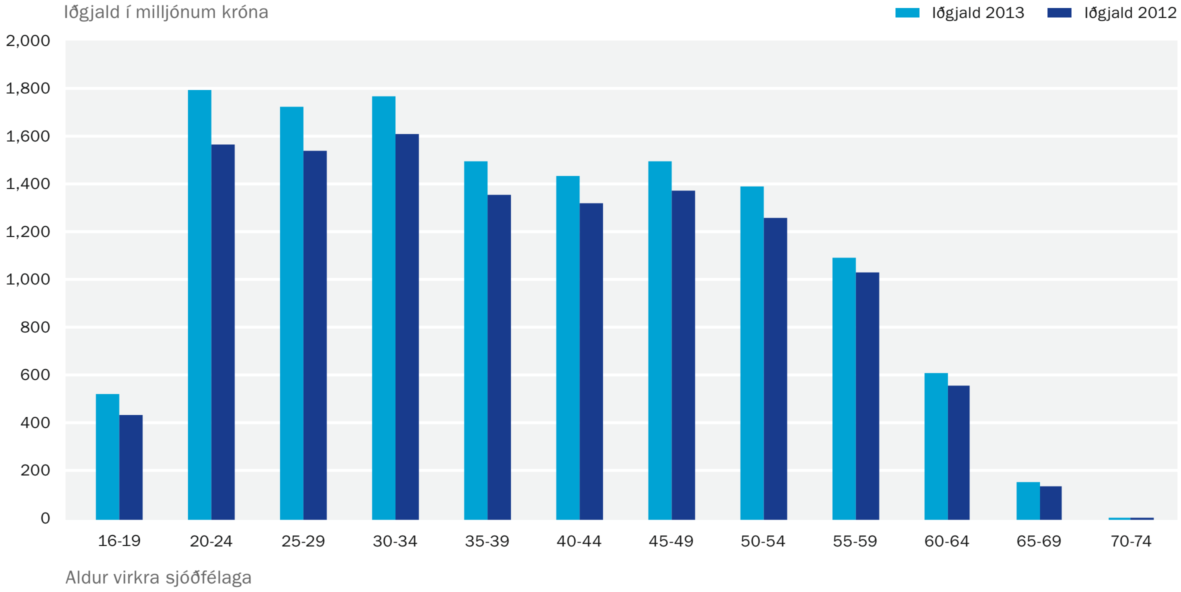

Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar vegna ársins 2013 námu alls 9.936 milljónum króna og hækkuðu um 11,4% milli ára í samtryggingardeild. Lífeyrir sem hlutfall af hreinni eign var 3,00% en var 2,98% á árinu 2012.

Fjöldi lífeyrisþega í samtryggingardeild

Fjöldi lífeyrisþega á árinu 2013 var 17.110. Þar af eru 47 lífeyrisþegar sem fengu einnig greiddan elli- og makalífeyri frá Umsjónarnefnd eftirlauna, samtals 7,7 milljónir króna á árinu 2013. Af heildarfjöldanum fékk 2.951 lífeyrisþegi greidda fleiri en eina tegund lífeyris og eru því tvítaldir í töflunni á næstu síðu.

Skipting á milli einstakra lífeyristegunda fyrir árin 2012 og 2013 (fjöldi)

	2013	2012	Breyting milli ára
Ellilífeyrir	12.789	11.910	7,4%
Örorkulífeyrir	4.361	4.148	5,1%
Makalífeyrir	1.929	1.922	0,4%
Barnalífeyrir	1.029	1.015	1,4%
Samtals:	**20.108**	**18.995**	**5,9%**

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar 2012 og 2013 (í millj. kr.)

	2013	2012	Breyting milli ára
Ellilífeyrir	6.118	5.483	11,6%
Örorkulífeyrir	3.047	2.709	12,5%
Makalífeyrir	666	629	5,9%
Barnalífeyrir	105	100	5,0%
Samtals:	**9.936**	**8.921**	**11,4%**

Orsakir örorku hjá örorkulífeyrisþegum m.v. desember 2013

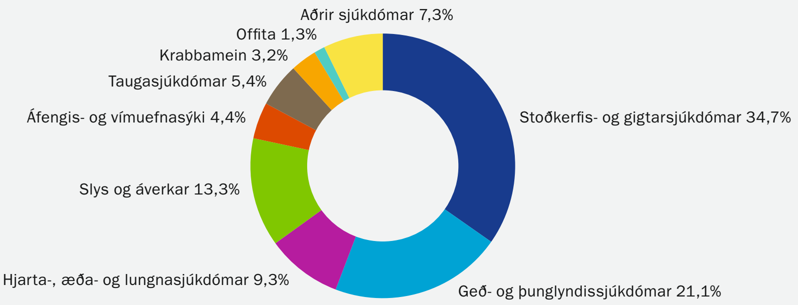

Lán til sjóðfélaga

Á árinu 2013 voru veitt 59 ný lán til sjóðfélaga, samtals að upphæð 356 milljónir króna. Undanfarin ár hafa einkennst af verulegum samdrætti í lánveitingum til sjóðfélaga eins og sjá má í þessari töflu:

Ár	Fjöldi nýrra lána	Heildarfjárhæð
2013	59	356 m.kr.
2012	63	290 m.kr.
2011	95	505 m.kr.
2010	82	361 m.kr.
2009	164	691 m.kr.
2008	455	1.915 m.kr.

Sjóðfélagar hafa val um hvort lán eru tekin með föstum eða breytilegum vöxtum og hvort lánið endurgreiðist með jöfnum afborgunum eða jöfnum greiðslum (annuitet). Í ársbyrjun 2013 voru lánakjör sjóðsins þannig að ný lán með föstum vöxtum báru 3,8% vexti og breytilegir vextir voru 3,1%. Þessi vaxtakjör héldust óbreytt út árið 2013 og standa enn óbreytt í mars 2014.

Útistandandi sjóðfélagalán um áramót voru 3.040 talsins og námu samtals 11,6 milljörðum króna. Lán í vanskilum um áramót (90 daga og eldra) eru 178 og nema vanskilin samtals um 109 milljónum króna og eftirstöðvar lána í vanskilum eru um 997 milljónir króna.

Breyttar lánareglur Gildis frá 1. desember 2013

Á haustmánuðum 2013 voru lánareglur sjóðsins teknar til endurskoðunar og gerðar breytingar til hagræðis fyrir sjóðfélaga, þannig að m.a. var lántökukostnaður lækkaður og veðhlutfall nýrra lána rýmkað. Stjórn sjóðsins samþykkti eftirfarandi breytingar á lánareglum Gildis frá 1. desember 2013:

- Hámarksveðhlutfall á nýjum lánum var hækkað úr 65% í 75%.
- Afnumin regla um hámarkslánsfjárhæð.
- Lántökugjald lækkað í 0,5%.
- Lágmarkslán kr. 1.000.000.

Ný lög um neytendalán frá 1. nóvember 2013

Þann 1. nóvember tóku gildi ný lög um neytendalán til einstaklinga. Lögin byggja á tilskipun Evrópusambandsins og með tilkomu þeirra er upplýsingaskylda lánveitenda aukin. Meðal annars þarf að gefa umsækjendum upplýsingar á stöðluðu eyðublaði áður en lán er veitt þannig að hægt sé að bera saman ólík lánskjör og umsækjendur geti tekið upplýsta ákvörðun um lántökuna. Með lögunum er lánveitendum jafnfram skylt að meta lánshæfi einstaklinga. Lánshæfismat er byggt á viðskiptasögu aðila á milli og/eða upplýsingum úr gagnagrunnum um fjárhagsmálefni og lánstraust. Jafnframt er lánveitendum skylt að framkvæma greiðslumat við lánveitingu ef fjárhæð láns er 2.000.000 kr. eða hærri. Þegar um hjón eða sambúðarfólk er að ræða skal framkvæma greiðslumat áður en lán að fjárhæð 4.000.000 eða hærra er veitt.

Ávöxtun

Hrein nafnávöxtun samtryggingardeildar sjóðsins á árinu 2013 var 9,1% og hrein raunávöxtun 5,3%. Nafnávöxtun skuldabréfasafns samtryggingardeildar var 8,2% og ávöxtun innlána 3,0%. Innlend og erlend hlutabréf og hlutdeildarsjóðir skiluðu 12,2% nafnávöxtun á árinu. Góð ávöxtun ársins er borin uppi af skráðum innlendum hlutabréfum, innlendum framtakssjóðum og skráðum erlendum hlutabréfum. Saman eru þessir eignaflokkar 27,4% af eignum samtryggingardeildar í árslok en standa hins vegar fyrir um 4,0% af 5,3% hreinni raunávöxtun deildarinnar á árinu.

Hrein nafn- og raunávöxtun samtryggingardeildar á árinu 2013

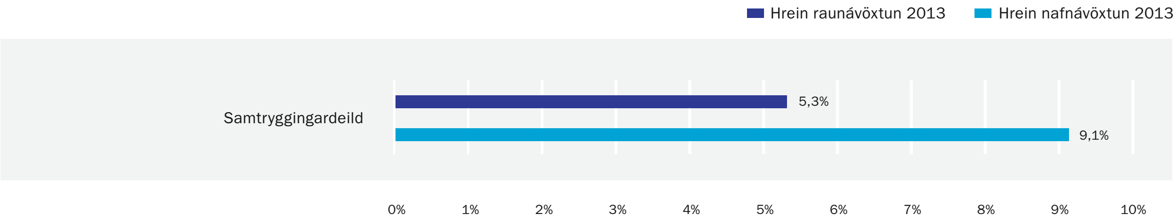

Nafnávöxtun einstakra eignaflokka samtryggingardeilar á árinu 2013

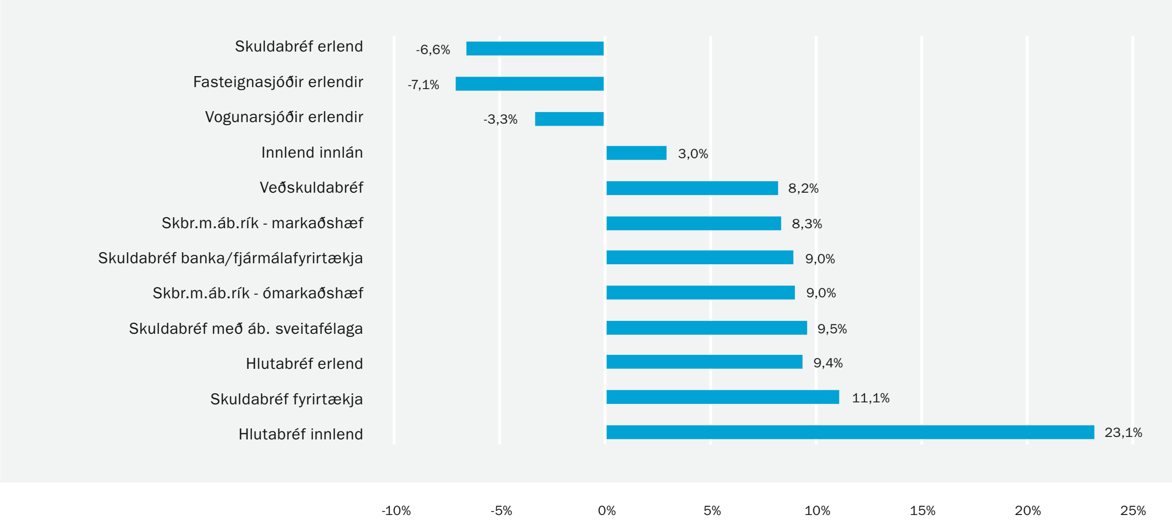

Arnarstapi

Fjárfestingar

Fjárfestingar samtryggingardeildar á árinu 2013 (í millj. kr.)

Verðbréfaflokkur	Kaup	Sala	Nettó
Skuldabréf	**27.815**	**13.351**	**14.464**
Ríkistryggð, verðtryggð	7.415	0	7.415
Ríkistryggð, óverðtryggð	4.778	323	4.455
Erlend	10.332	10.967	-635
Sveitarfélög	2.406	886	1.520
Fyrirtæki	2.317	1.174	1.143
Veðskuldabréf	566	0	566
Hlutabréf	**23.095**	**10.271**	**12.824**
Innlend skráð	4.120	201	3.919
Innlend óskráð	2.413	0	2.413
Erlend skráð	15.350	4.693	10.657
Erlend óskráð	1.211	5.376	-4.165
Fasteigna- og vogunarsjóðir	**74**	**5.986**	**-5.913**
Samtals	**50.983**	**29.608**	**21.376**

Verðbréfaeign

Verðbréfaeign og innlán samtryggingardeildar 31.12.2013 (í millj. kr.)

Verðbréfaflokkur	Eign
Ríkistryggð skuldabréf	141.064
Erlend hlutabréf	82.443
Innlend hlutabréf	39.180
Innlán	18.449
Veðskuldabréf	16.415
Skuldabréf sveitarfélaga	14.239
Skuldabréf fyrirtækja	10.709
Erlend skuldabréf	3.318
Erlendir fasteignasjóðir	3.316
Skuldabréf banka og sparisjóða	1.398
Erlendir vogunarsjóðir	72
Samtals	**330.603**

Skipting verðbréfaeignar samtryggingardeildar í árslok 2013

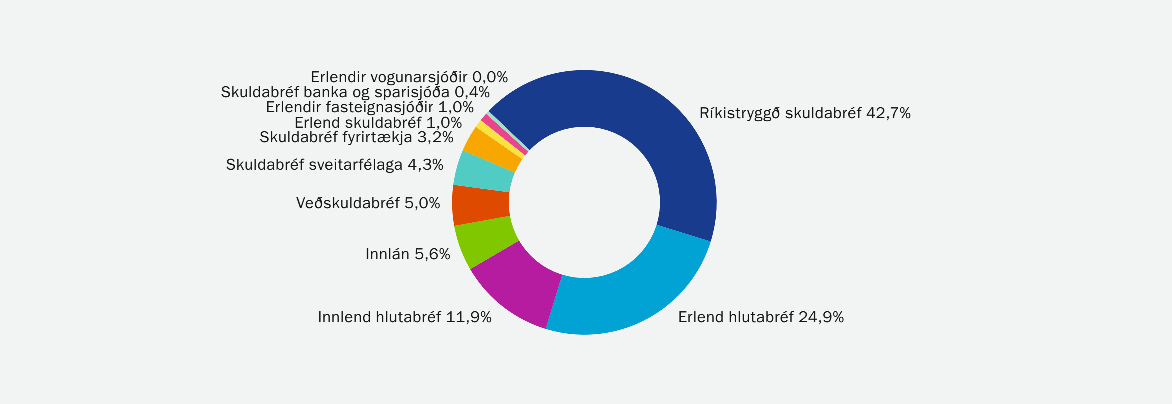

Samtryggingardeild - hrein eign til greiðslu lífeyris frá 2001 til 2013 (í milljörðum kr.)

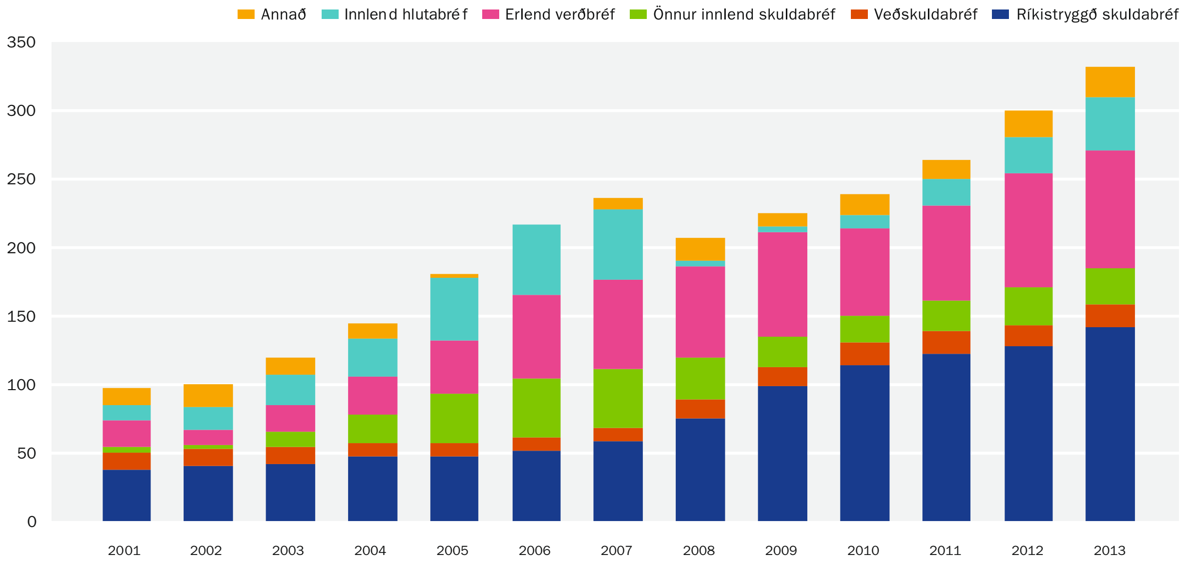

Innlent hlutabréfasafn

Í árslok 2013 nam innlend hlutabréfaeign samtryggingardeildar 39.180 m.kr. eða 11,9% af hreinni eign sjóðsins. Þar af námu innlend skráð hlutabréf 24.654 m.kr. en eign í innlendum óskráðum hlutabréfum og framtakssjóðum nam 14.526 m.kr. Á árinu fjárfesti Gildi fyrir 4.120 m.kr. í skráðum hlutabréfum og 2.413 m.kr. í óskráðum hlutabréfum og framtakssjóðum. Stærstu einstöku eignir samtryggingardeildar í innlendum hlutabréfum í lok ársins eru 10,39% hlutur í Framtakssjóði Íslands, 6% hlutur í Össuri, 10,4% hlutur í Högum og 4,9% í Marel. Innlend óskráð hlutabréf og framtakssjóðir nema 37% af innlendri hlutabréfaeign sjóðsins og skráð bréf 63%.

Innlent skráð hlutabréfasafn í árslok 2013

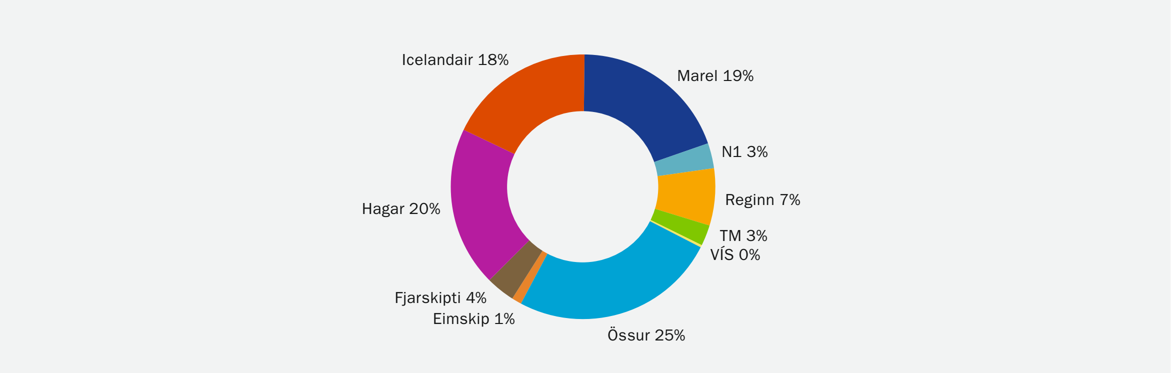

Innlend óskráð hlutabréf og framtakssjóðir í árslok 2013

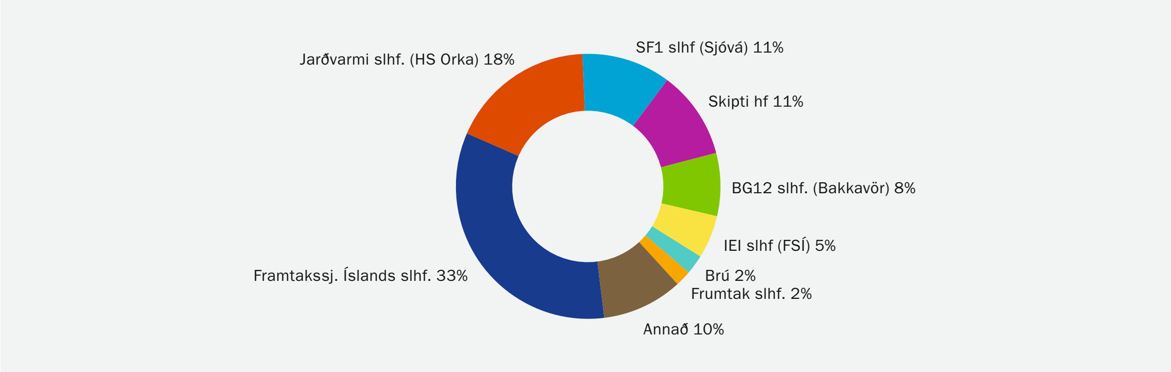

Samtals hækkuðu innlend hlutabréf um 23,2% á árinu 2013. Skráð innlend hlutabréf hækkuðu um 33,6% á árinu og innlend óskráð hlutabréf og framtakssjóðir um 8,6%.

Nafnávöxtun innlendra hlutabréfa á árinu 2013

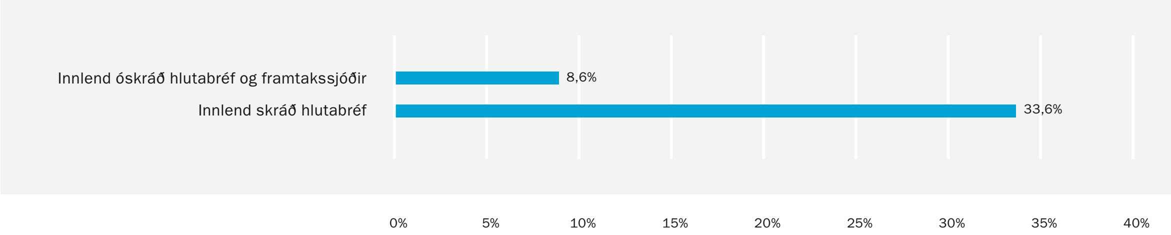

Innlent skuldabréfasafn

Skuldabréfaeign samtryggingardeildar í árslok 2013 nam 187,1 milljarði króna eða 56% af hreinni eign sjóðsins. Stærsti hluti skuldabréfasafnsins var skuldabréf með ríkisábyrgð og nemur sá hluti 141,1 milljarði króna eða 76% af skuldabréfaeign sjóðsins. Aðrir helstu flokkar skuldabréfa í safni Gildis eru veðskuldabréf, skuldabréf sveitarfélaga og skuldabréf fyrirtækja

Innlent skuldabréfasafn í árslok 2013

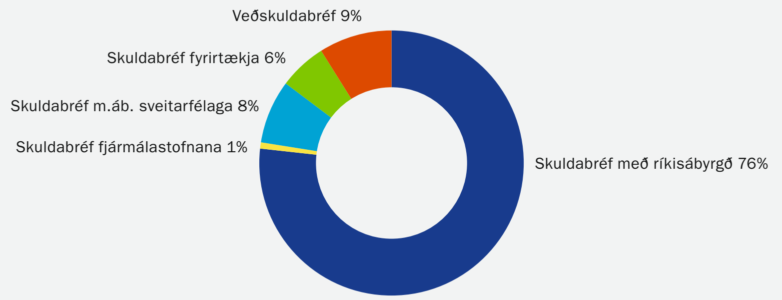

Af skuldabréfum með ríkisábyrgð í safni Gildis eru 108,9 milljarðar króna útgefnir af Íbúðalánasjóði og forverum hans. Næstir á eftir í hópi útgefenda ríkistryggðra bréfa koma ríkissjóður með 29,4 milljarða króna og Landsvirkjun með 2,0 milljarða króna í árslok 2013.

Í safni skuldabréfa sveitarfélaga vigtaði Lánasjóður sveitarfélaga þyngst í árslok 2013 eða sem nemur 5,4 milljörðum króna en þar á eftir komu skuldabréf með ábyrgð Reykjavíkurborgar (þ.m.t. skuldabréf OR) að fjárhæð 3,0 milljarðar og 2,7 milljarðar króna í skuldabréfum Kópavogsbæjar.

Stærstu skuldarar í fyrirtækjaskuldabréfasafninu eru Rarik, Eik og Skipti með um 2,1 milljarða króna hver í lok árs 2013.

Yfirlit yfir stærstu útgefendur skuldabréfa 31.12.2013

Skuldabréf með ríkisábyrgð, stærstu útgefendur	**% af sk.br. með ríkisábyrgð**
- sem hlutfall af skuldabréfum með ábyrgð ríkissjóðs	
Íbúðalánasjóður (og forverar hans)	77,2%
Ríkissjóður Íslands	20,8%
Landsvikjun	1,4%
Aðrar útgáfur með ábyrgð ríkissjóðs	0,6%

Sveitarfélög, stærstu skuldarar	**% af sk.br. sveitarfélaga**
- sem hlutfall af skuldabréfum með ábyrgð sveitarfélaga	
Lánasjóður sveitarfélaga	37,8%
Reykjavíkurborg (þ.m.t. OR)	21,3%
Kópavogsbær	18,9%
Garðabær	8,5%
Akureyrarbær	5,7%
Reykjaneshöfn	2,8%
Mosfellsbær	2,7%

Fyrirtæki, stærstu skuldarar	**% af sk.br. fyrirtækja**
- sem hlutfall af skuldabréfum fyrirtækja	
Rarik	19,7%
Eik	19,4%
Skipti	19,3%
REG2 Smáralind	14,4%
FAST-1	4,4%
Ofanleiti-VÍ	4,0%
Landsafl	3,4%

Veðskuldabréf skiptust þannig að 70,5% voru sjóðfélagalán, 15,9% voru veðskuldabréf fyrirtækja og 13,6% voru önnur veðskuldabréf og sjóðir.

Í safni skuldabréfa banka og sparisjóða vógu sértryggð skuldabréf 80,7%. Helstu útgefendur í flokki skuldabréfa banka og sparisjóða voru Arion banki og Norræni fjárfestingarbankinn.

Erlent verðbréfasafn

Erlent verðbréfasafn samtryggingardeildar samanstendur af skráðum hlutabréfasjóðum og hlutabréfum, framtakssjóðum, fasteignasjóðum og vogunarsjóðum, auk lausafjár sem fjárfest er í erlendum skammtímaskuldabréfasjóðum. Erlendar eignir samtryggingarhluta sjóðsins námu 91,4 milljörðum króna í árslok 2013 eða sem nemur 27,6% af hreinni eign. Erlenda verðbréfasafnið í árslok 2013 skiptist þannig að 67% eru í skráðum hlutabréfum eða hlutabréfasjóðum, 25% í framtakssjóðum, 4% í skammtímaskuldabréfasjóðum og 4% í fasteignasjóðum. Eign Gildis í vogunarsjóðum var hverfandi í árslok 2013.

Seljalandsfoss

Erlent verðbréfasafn í árslok 2013

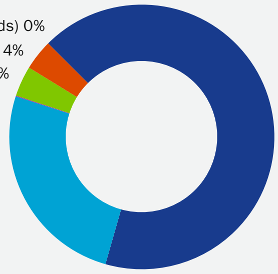

Yfirlit yfir stærstu fjárvörsluaðila erlendra eigna 31.12.2013 (í millj. kr.)

Hlutabréfasjóðir (Equity)	Eign
Blackrock	15.155
Vanguard	14.169
Templeton	6.089
Morgan Stanley	4.821
MFS	4.643
Skagen	3.943
T.Rowe Price	3.529
JP Morgan	2.922
Acadian	1.810
Seilern	1.101
Stefnir	896
Aberdeen	576
Samtals	**59.655**

Framtakssjóðir (Private Equity)	Eign
Morgan Stanley/AIP	8.787
Aberdeen SVG	4.371
NB crossroads	3.065
Blackrock	1.209
Partners Group	931
Paul Capital	904
Standard Life	871
Íslandssjóðir	828
DLJ	658
Stefnir	610
LGT	530
Samtals	22.766

Skuldabréfasjóðir (Bonds)	Eign
Morgan Stanley	1.862
Pictet	1.221
JP Morgan	122
Landsbankinn	113
Samtals	**3.318**

Fasteignasjóðir (Real Estate)	Eign
Standard Life	1.061
Metropolitan	846
Stefnir	756
Templeton	652
Samtals	**3.316**

Nafnávöxtun erlendra hlutabréfa á árinu 2013

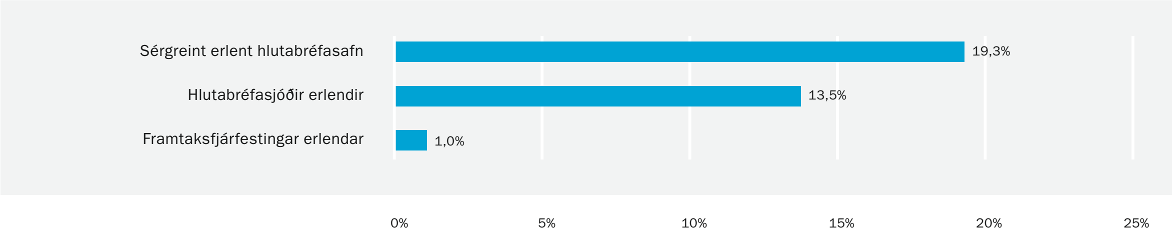

Fjárfestingarstefna 2014

Fjárfestingarstefna Gildis hefur það að markmiði að ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum sem best bjóðast á hverjum tíma að teknu tilliti til áhættu. Undanfarin ár hafa fjárfestingarkostir verið takmarkaðir fyrir íslenska lífeyrissjóði og hefur fjárfestingarstefna Gildis borið þess skýr merki. Áframhald á hægfara endurreisn innlends verðbréfamarkaðar hefur haft þar mikið að segja sem og hömlur á nýjar fjárfestingar erlendis sökum gjaldeyrishafta. Hefur það meðal annars komið fram í mun rýmri vikmörkum fjárfestingarstefnunnar en áður var þegar markaðir og eignasafn sjóðsins voru í meira jafnvægi.

Fjárfestingarstefna sjóðsins fyrir árið 2014 var sett af stjórn Gildis þann 26. nóvember 2013. Í nýrri stefnu er helst lögð áhersla á að auka vægi innlendra hlutabréfa, skuldabréfa fyrirtækja og veðskuldabréfa í eignasafni sjóðsins. Á sama tíma gerir ný stefna ráð fyrir að helst verði dregið úr vægi ríkisskuldabréfa, innlána og erlendra skuldabréfa. Vikmörk fjárfestingarstefnunnar eru áfram höfð nokkuð rúm þar sem lítill sýnileiki á framboði fjárfestingarkosta á árinu kallar á aukinn sveigjanleika sjóðsins til fjárfestinga.

Fjárfestingarstefna samtryggingardeildar fyrir árið 2014

	Eignir þann	Stefna	Heimiluð frávik	
Verðbréfaflokkur	**31.12.2013**	**2014**	**Lágmark**	**Hámark**
Innlán	**5,6%**	**0,0%**	**0,0%**	**10,0%**
Skuldabréf	**56,6%**	**58,0%**	**50,0%**	**70,0%**
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	42,7%	35,0%	30,0%	50,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	0,4%	1,0%	0,0%	5,0%
Erlend skuldabréf	1,0%	0,0%	0,0%	5,0%
Veðskuldabréf	5,0%	7,0%	3,0%	11,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	4,3%	5,0%	3,0%	8,0%
Skuldabréf fyrirtækja	3,2%	10,0%	2,0%	13,0%
Hlutabréf	**36,8%**	**41,0%**	**23,0%**	**50,0%**
Innlend	11,9%	15,0%	5,0%	22,0%
Erlend	24,9%	26,0%	18,0%	36,0%
Aðrar fjárfestingar	**1,0%**	**1,0%**	**0,0%**	**4,0%**
Fasteignasjóðir	1,0%	1,0%	0,0%	3,0%
Vogunarsjóðir	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%
Samtals	**100%**	**100%**		

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins í árslok 2013 var unnin af Talnakönnun hf. Úttektin fólst í að reikna annars vegar áfallna skuldbindingu miðað við áunninn rétt sjóðfélaga og hins vegar heildarskuldbindingu miðað við að sjóðfélagar haldi áfram að greiða í sjóðinn þar til þeir fara á lífeyri.

Taflan hér að neðan sýnir niðurstöðu úttektarinnar. Til samanburðar er sýnd niðurstaða úttektar á sjóðnum sem miðast við árslok 2012.

Niðurstöður tryggingafræðilegrar stöðu fyrir 2013 og 2012 (í millj. kr.)

Staða í árslok	2013		2012	
Áfallin staða				
Höfuðstóll	331.381		299.495	
Viðbót vegna endurmats	13.419		14.873	
Fjárfestingakostnaður	-4.954		-4.483	
Eign	**339.845**		**309.885**	
Áfallin lífeyrisskuldbinding	345.576		318.957	
Kostnaður	3.519		3.217	
Áfallin skuldbinding	349.095		322.174	
Áfallin staða	**-9.249**	**-2,6%**	**-12.289**	**-3,8%**
Heildarstaða				
Iðgjöld	222.249		200.213	
Eign + iðgjöld	562.094		510.098	
Lífeyrisskuldbinding	574.532		526.027	
Kostnaður	8.113		7.325	
Heildarskuldbinding	582.645		533.352	
Heildarstaða	**-20.551**	**-3,5%**	**-23.254**	**-4,4%**

Athugunin er unnin út frá sömu forsendum og í árslok 2012. Úttektin sýnir að heildarstaða sjóðsins er neikvæð um 20.551 milljónir kr. eða 3,5%. Það er betri staða en í árslok 2012 en þá var staðan neikvæð um 23.254 milljón eða 4,4%. Áfallin staða er neikvæð um 9.249 milljónir kr. en hún var neikvæð um 12.279 milljónir í úttektinni í árslok 2012.

Lífeyrisréttindi eru verðtryggð miðað við vísitölu neysluverðs og breytast lífeyrisgreiðslur mánaðarlega í samræmi við breytingar á vísitölunni.

Örorkubyrði/örorkuframlag

Örorkubyrði Gildis og örorkulíkur sjóðfélaga í tryggingafræðilegri úttekt eru með því hæsta sem þekkist hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Við útreikning á framtíðarörorkubyrði sjóðsins er reiknað 30% álag á staðlaðar íslenskar örorkulíkur. Hjá mörgum íslenskum lífeyrissjóðum eru örorkulíkurnar allt að helmingi lægri en hjá Gildi.

Til þess að jafna stöðu lífeyrissjóða vegna mismunandi örorkubyrði fá lífeyrissjóðir úthlutað örorkuframlagi sem greiðist af tryggingagjaldi. Framlag þetta til Gildis nam á síðasta ári 986 milljónum króna og mun sjóðurinn nýta það til þess að hækka réttindi lífeyrisþega og greiðandi sjóðfélaga.

SÉREIGNARDEILD

Rétthafar og lífeyrir

Í árslok 2013 var sérstök lagaheimild til tímabundinnar útgreiðslu úr séreignarsjóði framlengd enn á ný og gildir hún til 31. desember 2014. Nú hefur þessi heimild verið í gildi nánast óslitið frá því í mars 2009 og hafa margir sjóðfélagar nýtt sér þennan möguleika til að minnka skuldir sínar. Við framlengingu heimildar var einnig ákveðið að hækka heildarfjárhæð útgreiðslu úr kr. 6.250.000 í kr. 9.000.000 og er útgreiðslutíminn 15 mánuðir. Mánaðarleg útborgun nemur því að hámarki kr. 600.000 og viðmiðunardagsetning inneignar er 1. janúar 2014. Frá 1. janúar 2012 hefur frádráttarbært iðgjald launþega í séreignarsjóð verið að hámarki 2% og átti það framlag að gilda fyrir tekjuárin 2012-2014. Í desember 2013 samþykkti Alþingi breytingar á lögum um tekjuskatt sem heimila 4% iðgjald launþega frá og með 1. júlí 2014. Á sama tíma á að opna fyrir þann möguleika að sjóðfélagar geti látið séreignargreiðslur renna inn á höfuðstól húsnæðislána sinna eða inn á sérstakan húsnæðissparnaðarreikning.

Hrein eign séreignardeildar var 2.943 milljónir króna í lok árs 2013 og hækkaði um 179 milljónir frá fyrra ári. Greiðslur úr deildinni námu 147 milljónum króna, þar af voru 52 milljónir vegna sérstakrar lagaheimildar. Rétthöfum í séreignardeild fækkaði um 475 á milli ára en fjöldi rétthafa í árslok var 34.311.

Lífeyrisgreiðslur séreignardeildar á árinu 2013 (í þús.kr.)

	Framtíðarsýn 1	Framtíðarsýn 2	Framtíðarsýn 3
Ellilífeyrir	12.362	44.201	33.429
Örorkulífeyrir	149	1.776	0
Makalífeyrir	471	2.426	0
Barnalífeyrir	548	158	0
Tímabundin útgr.heimild	19.197	23.199	9.242
Samtals	**32.728**	**71.760**	**42.671**

Ávöxtun

Hrein nafnávöxtun, sem er ávöxtun að frádregnum rekstrarkostnaði, Framtíðarsýnar 1 nam 8,9% á árinu 2013 eða sem nemur 5,0% raunávöxtun. Hrein nafnávöxtun Framtíðarsýnar 2 nam 6,7% á árinu 2013 eða 2,9% raunávöxtun. Verðtryggð innlán Framtíðarsýnar 3 skiluðu 5,2% hreinni nafnávöxtun á árinu eða 1,5% raunávöxtun á árinu.

Hrein nafn- og raunávöxtun séreignardeildar á árinu 2013

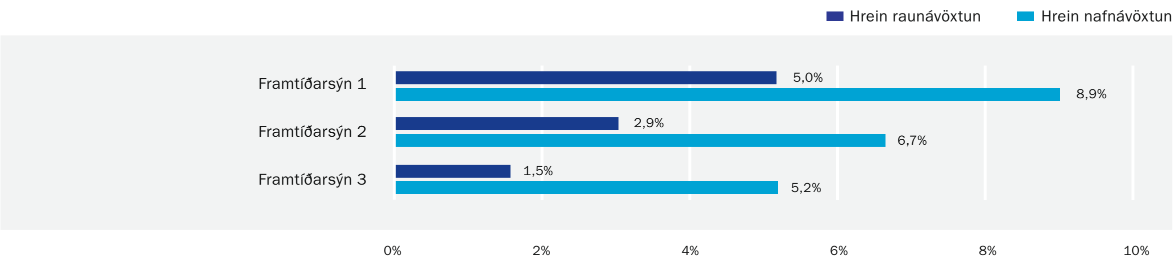

Ávöxtun helstu eignaflokka innan séreignadeildar má sjá á mynd hér að neðan. Innlent hlutabréfasafn Framtíðarsýnar 1 hækkaði um 18,6% og innlent hlutabréfasafn Framtíðarsýnar 2 um 15,4%. Til samanburðar hækkaði ICEX6 vísitalan um 18,9% á árinu. Erlendir hlutabréfamarkaðir hækkuðu mikið á árinu, en styrking krónunnar hafði neikvæð áhrif á ávöxtun í íslenskum krónum. Hækkun erlendra hlutabréfa Framtíðarsýnar 1 nam 12,0% á árinu og 10,9% hjá Framtíðarsýn 2, hvort tveggja mælt í íslenskum krónum. Til samanburðar hækkaði heimsvísitala Morgan Stanley um 13,9%, mælt í íslenskum krónum.

Ávöxtun á innlendu ríkisbréfasafni Framtíðarsýnar 1 var 2,8% á árinu 2013, samanborið við 2,7% ávöxtun ávöxtunarviðmiðs samkvæmt fjárfestingarstefnu. Innlent ríkisbréfasafn Framtíðarsýnar 2 skilaði 3,9% ávöxtun, samanborið við 3,1% hækkun ávöxtunarviðmiðs. Það sem helst kom niður á ávöxtun ríkistryggðra skuldabréfa á árinu var hækkun ávöxtunarkröfu á verðtryggðum skuldabréfum. Önnur skuldabréf, þ.e. skuldabréf fyrirtækja og skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga, skiluðu hærri ávöxtun en ríkisbréfasafn, sem skýrir m.a. hærri ávöxtun í eignaflokknum á árinu.

Nafnávöxtun helstu eignaflokka séreignardeildar á árinu 2013

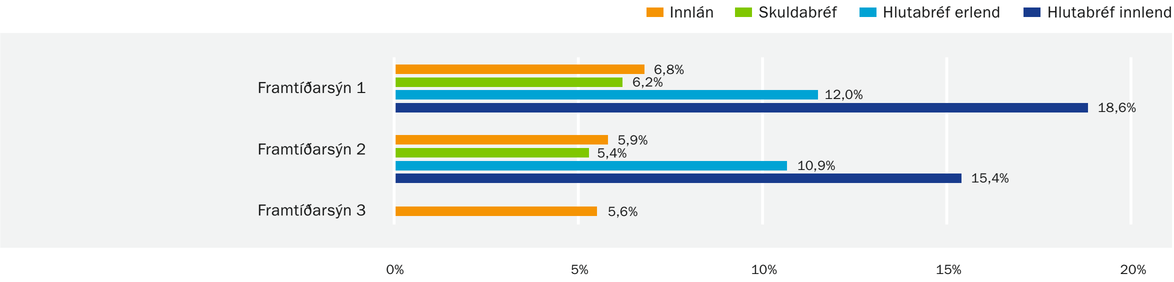

Það sem skýrir mismun á ávöxtun samtryggingardeildar og séreignardeildar er annars vegar mismunandi fjárfestingarstefna og hins vegar mismunandi uppgjörsaðferð deildanna á markaðsskuldabréfum. Ávöxtun samtryggingardeildar og séreignardeildar er því ekki samanburðarhæf.

Fjárfestingar

Fjárfestingar Framtíðarsýnar 1 á árinu 2013 (í þús. kr.)

Verðbréfaflokkur	Kaup	Sala	Nettó
Skuldabréf	**71.889**	**18.880**	**53.009**
Ríkistryggð, verðtryggð	26.431	0	26.431
Ríkistryggð, óverðtryggð	5.321	0	5.321
Sveitarfélög	7.044	7.398	-354
Fyrirtæki	33.093	11.482	21.610
Hlutabréf	**159.412**	**165.506**	**-6.094**
Innlend	47.313	38.823	8.490
Erlend	112.099	126.683	-14.584
Samtals	**231.301**	**184.386**	**46.915**

Fjárfestingar Framtíðarsýnar 2 á árinu 2013 (í þús. kr.)

Verðbréfaflokkur	Kaup	Sala	Nettó
Skuldabréf	**87.371**	**42.839**	**44.532**
Ríkistryggð, verðtryggð	19.417	0	19.417
Ríkistryggð, óverðtryggð	5.321	20.646	-15.325
Sveitarfélög	21.131	22.193	-1.062
Fyrirtæki	41.501	0	41.501
Hlutabréf	**175.352**	**163.659**	**11.692**
Innlend	64.157	30.878	33.278
Erlend	111.195	132.781	-21.586
Samtals	**262.722**	**206.498**	**56.225**

Verðbréfaeign

Verðbréfaeign og innlán Framtíðarsýnar 1 þann 31.12.2013 (í þús. kr.)

Verðbréfaflokkur	Eign
Ríkistryggð skuldabréf	332.618
Erlend hlutabréf	304.068
Innlend hlutabréf	81.110
Innlán	28.656
Skuldabréf sveitarfélaga	54.505
Skuldabréf fyrirtækja	79.716
Samtals	**880.673**

Skipting verðbréfaeignar Framtíðarsýnar 1 í árslok 2013

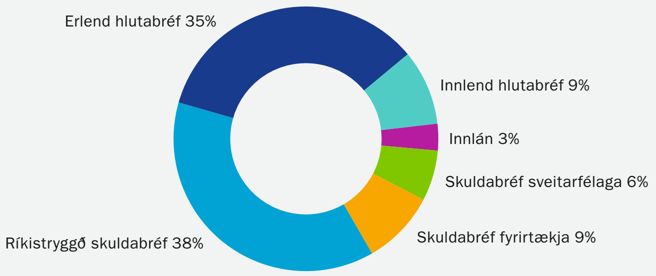

Verðbréfaeign og innlán Framtíðarsýnar 2 þann 31.12.2013 (í þús. kr.)

Verðbréfaflokkur	Eign
Ríkistryggð skuldabréf	744.874
Erlend hlutabréf	295.802
Innlend hlutabréf	109.223
Innlán	34.421
Skuldabréf sveitarfélaga	101.767
Skuldabréf fyrirtækja	131.948
Samtals	**1.418.035**

Skipting verðbréfaeignar Framtíðarsýnar 2 í árslok 2013

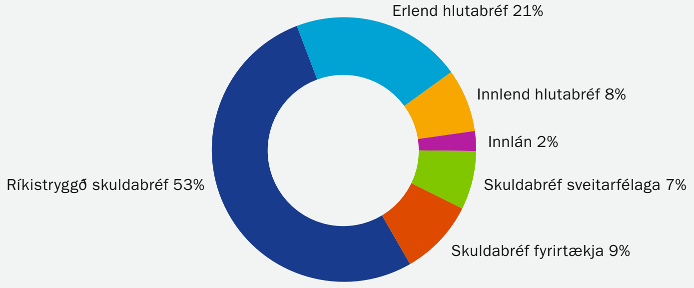

Eign Framtíðarsýnar 3 þann 31.12.2013 (í þús. kr.)

Verðbréfaflokkur	Eign
Verðtryggð innlán	644.292
Samtals	**644.292**

Eign Framtíðarsýnar 3 í árslok 2013

Fjárfestingarstefna 2014

Framtíðarsýn 1

Verðbréfaflokkur	Eignir 31.12.2013	Stefna 2014	Heimiluð frávik Lágmark	Heimiluð frávik Hámark
Skuldabréf	**56,3%**	**65,0%**	**55,0%**	**75,0%**
Innlán	3,3%	1,0%	0,0%	15,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	37,8%	39,0%	30,0%	65,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	0,0%	5,0%	0,0%	15,0%
Veðskuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	6,2%	10,0%	0,0%	15,0%
Skuldabréf fyrirtækja	9,1%	10,0%	0,0%	15,0%
Hlutabréf	**43,7%**	**35,0%**	**25,0%**	**45,0%**
Innlend hlutabréf	9,2%	5,0%	0,0%	15,0%
Erlend hlutabréf	34,5%	30,0%	20,0%	40,0%
Samtals	**100%**	**100%**		

Framtíðarsýn 2

Verðbréfaflokkur	Eignir 31.12.2013	Stefna 2014	Heimiluð frávik Lágmark	Heimiluð frávik Hámark
Skuldabréf	**71,4%**	**80,0%**	**70,0%**	**90,0%**
Innlán	2,4%	1,0%	0,0%	15,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	52,5%	54,0%	45,0%	80,0%
Skuldabréf banka og sparisjóða	0,0%	5,0%	0,0%	15,0%
Veðskuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%
Skuldabréf sveitarfélaga	7,2%	10,0%	0,0%	15,0%
Skuldabréf fyrirtækja	9,3%	10,0%	0,0%	15,0%
Hlutabréf	**28,6%**	**20,0%**	**10,0%**	**30,0%**
Innlend hlutabréf	7,7%	4,0%	0,0%	15,0%
Erlend hlutabréf	20,9%	16,0%	5,0%	25,0%
Samtals	**100%**	**100%**		

Framtíðarsýn 3

Verðbréfaflokkur	Eignir 31.12.2013	Stefna 2014	Heimiluð frávik Lágmark	Heimiluð frávik Hámark
Verðtryggð innlán	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**
Samtals	**100%**	**100%**		

Vestrahorn á Suðausturlandi

SAMSKIPTA- OG SIÐAREGLUR FYRIR STJÓRN OG STARFSMENN GILDIS-LÍFEYRISSJÓÐS

Hlutverk Gildis-lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og lög og aðrar reglur sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða. Í því skyni tekur sjóðurinn við iðgjöldum og ávaxtar fjármuni sjóðsins. Gildi gegnir mikilvægu samfélagslegu hlutverki og innan sjóðsins er borin virðing fyrir þeirri samfélagslegu ábyrgð sem hvílir á sjóðnum.

Hlutverk stjórnar sjóðsins er að fara með yfirstjórn hans eins og kveðið er á um í samþykktum, lögum og reglum. Stjórnin hefur forystu og frumkvæði í þróun sjóðsins og málum hans. Í því felst m.a. reglubundin almenn stefnumörkun, ákvarðanir um helstu mál og virk eftirfylgni með þeim ákvörðunum sem teknar eru. Stjórnin gegnir jafnframt eftirlitshlutverki og tryggir að allar viðeigandi aðgerðir til eftirlits innan sjóðsins séu framkvæmdar í samræmi við lög, reglur og góða starfshætti og verklagsvenjur. Stjórnin fylgir eftir ákvörðunum sínum.

Hlutverk starfsmanna sjóðsins er að annast rekstur hans og þjónustu og samskipti við viðskiptavini, opinbera aðila og aðra sem láta sig málefni sjóðsins varða. Framkvæmdastjóri er ráðinn af stjórn en annað starfsfólk er á ábyrgð hans utan þeirra sem starfa við innra eftirlit. Framkvæmdastjóra og starfsfólki sjóðsins eru ljósar þær kröfur sem til þeirra eru gerðar og sú ábyrgð sem á þeim hvílir bæði formlega samkvæmt samþykktum, lögum og reglum, samningum eða ákvörðunum og eins óformlega vegna væntinga sjóðfélaga, launagreiðenda og samfélagsins alls um ábyrga og árangursríka starfsemi sjóðsins.

Í öllum störfum sínum fyrir sjóðinn leggja stjórn og starfsmenn áherslu á heilbrigða skynsemi og dómgreind. Gengið er fram af hófsemi og fyrirhyggju en jafnframt verða stjórn og starfsmenn að vera trúir sannfæringu sinni og vinna samkvæmt bestu samvisku.

Stjórn og starfsmenn sjóðsins þjóna greiðandi sjóðfélögum, lífeyrisþegum, launagreiðendum og lántakendum af trúmennsku og virðingu fyrir hlutverki sjóðsins. Lögð er áhersla á opið upplýsingaflæði en nauðsynlegan og eðlilegan trúnað og þagnarskyldu og ennfremur virðingu og sanngirni í framkomu, svörum og afgreiðslu mála. Upplýsingar eru ekki misnotaðar.

Samskipti við aðra aðila á fjármagnsmarkaði byggjast á virðingu fyrir samstarfsaðilum og viðleitni til að viðhalda og efla trúverðugleika sjóðsins. Ekkert er gert til að draga í efa löghlýðni starfsmanna eða hollustu þeirra við sjóðinn og hlutverk hans. Starfsmenn eru vakandi gagnvart hugsanlegum hagsmunaárekstrum og bera virka ábyrgð á því að bregðast við hugsanlegum misfellum eftir því sem við á. Upplýsingar eru ekki misnotaðar og trúnaður við viðskiptaaðila er haldinn vegna allra lögmætra viðskipta.

Sjóðurinn fjárfestir í samfélagslega ábyrgum fyrirtækjum sem fylgja lögum og reglum samfélagsins og viðurkenndum viðmiðunum um góða stjórnarhætti og viðskiptasiðferði. Sjóðurinn fjárfestir ekki í fyrirtækjum sem ofbjóða siðferðisvitund almennings með ósanngjarnri framkomu gagnvart starfsfólki s.s. varðandi kjör og stjórnunaraðferðir eða með óhófi í launamálum stjórnenda sem og öðrum rekstrarþáttum. Stjórn tekur afstöðu til slíkra mála sem upp koma og ákveður hvort selja eigi hlut sjóðsins í ljósi þeirra viðbragða sem athugasemdir við óeðlilega starfshætti fá.

Gjafir eru ekki þegnar né samþykkt greiðsla annarra á kostnaði vegna starfsmanna eða stjórnarmanna, ef slíkt gefur tilefni til að draga trúverðugleika sjóðsins í efa eða gefur ástæðu til að ætla að það hafi áhrif á ákvarðanir stjórnar eða starfsmanna. Gjafir mega enga fjárhagslega þýðingu hafa fyrir viðtakanda og allar kostnaðargreiðslur, t.d. vegna funda eða kynninga, verða að vera viðeigandi, hóflegar og í eðlilegu samræmi við tilefni og góða viðskiptavenju.

Stjórn og starfsmenn sjóðsins leitast við í samskiptum sínum við opinbera aðila og eftirlitsstofnanir að skapa traust á sjóðnum á grundvelli þess að lög og reglur eru haldin í heiðri. Virðing er borin fyrir markmiðum og

tilgangi laga og í starfsemi sjóðsins er ekki reynt að þræða markalínur þess sem er löglegt. Unnið er með eftirlitsaðilum með eins jákvæðum hætti og kostur er og frumkvæði tekið í samskiptum við þá ef nokkur vafi leikur á því hvort einstakar ákvarðanir eða aðgerðir séu í samræmi við lög og reglur.

Stjórn og starfsmenn Gildis gæta fyllstu fagmennsku í samskiptum við almenning og fjölmiðla. Jafnan skal svara spurningum í samræmi við bestu vitneskju og án nokkurrar tilraunar til þess að villa um fyrir spyrjanda eða misleiða viðkomandi. Ef spurningu er ekki hægt að svara vegna þess að upplýsingar liggja ekki fyrir eða vegna trúnaðar skal það tekið fram með opnum hætti og skýrt út.

Stjórn og starfsmenn hafa metnað fyrir hönd sjóðsins. Í því felst að bera hag hans fyrir brjósti og leggja sig fram um að ná árangri fyrir hans hönd. Stjórn og starfsmenn eru hvattir til að vera málsvarar sjóðsins þegar tækifæri gefst.

Við ráðningu skal kynna siða- og samskiptareglur sjóðsins fyrir starfsmönnum. Sama gildir um stjórnarmenn sem taka sæti í stjórn sjóðsins. Brot starfsmanna á reglum þessum geta varðað áminningu eða uppsögn. Reglur þessar skulu birtar á heimasíðu sjóðsins.

HLUTHAFASTEFNA

Innlendur hlutabréfamarkaður hefur hægt og bítandi verið að byggjast upp að nýju og sjóðurinn er nú stærri og virkari hluthafi í félögum en áður. Í ljósi þessara breyttu aðstæðna hefur stjórn sjóðsins lagt áherslu á að endurskoða stefnuna þar sem leitast er við að skilgreina með skýrari hætti en áður aðkomu að stjórnum fyrirtækja sem sjóðurinn á hlut í. Ný hluthafastefna fyrir sjóðinn var samþykkt á stjórnarfundi 20. mars 2013.

Hluthafastefna Gildis-lífeyrissjóðs:

Gildi-lífeyrissjóður hefur það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur til sjóðfélaga og tryggja þeim bestu lífeyrisréttindi sem kostur er á með ávöxtun iðgjalda, áhættustýringu og hagkvæmum rekstri. Gildi er langtímafjárfestir sem leitast við að ávaxta lífeyrissparnað sjóðfélaga sinna í samræmi við fjárfestingarstefnu sjóðsins.

Fjárfestingarstefna Gildis er sett af stjórn sjóðsins ár hvert og markar hún stefnu um hvernig eignasamsetningu sjóðsins skuli háttað að teknu tilliti til ávöxtunar og áhættu.

Hluthafastefna Gildis ákvarðar hvernig sjóðurinn beitir sér sem hluthafi í þeim hlutafélögum sem hann á verulegan eignarhlut í. Verulegur eignarhlutur telst vera 0,5% af heildareignum lífeyrissjóðsins, 5% eða hærri eignarhlutur í hverju félagi eða sjóðurinn er meðal fimm stærstu hluthafa félagsins.

I. Hagsmunagæsla fyrir hönd sjóðfélaga og upplýsingagjöf

Stjórn Gildis, stjórnendur, starfsfólk og fulltrúar sjóðsins í stjórnum félaga standa vörð um hagsmuni sjóðfélaga Gildis til lengri og skemmri tíma, m.a. með því að fylgja bestu viðmiðum um stjórnarhætti fyrirtækja, árangursmælingum, eftirliti og virkri beitingu lagalegra úrræða. Framkvæmdastjóri Gildis fer með atkvæðisrétt á aðalfundum fyrir hönd sjóðsins. Hann upplýsir stjórn Gildis um afkomu félaganna, þróun eignarhalds og frammistöðu fulltrúa Gildis í stjórnum a.m.k. einu sinni á ári, en oftar ef þörf krefur, svo sem ef óvæntar breytingar verða á einhverjum þessara þátta.

II. Tilnefningar í stjórnir félaga og launakjör stjórnarmanna

Ef Gildi á þess kost á grundvelli eignarhalds leitast sjóðurinn við að tilnefna vel hæfa fulltrúa í stjórnir félaga, annaðhvort einn og sér eða styðja í samstarfi við aðra aðila.

Framkvæmdastjóri, stjórnarformaður og varaformaður stjórnar Gildis mynda valnefnd sem tilnefnir stjórnarmenn í hvert félag. Nefndin nýtur liðsinnis starfsmanna sjóðsins og/eða utanaðkomandi ráðgjafa við leit og val á stjórnarmönnum. Valnefnd sjóðsins kemur saman a.m.k. árlega og oftar ef þörf krefur, í aðdraganda aðalfunda félaga, eða þegar kosning stjórnarmanna stendur fyrir dyrum í félögum sem sjóðurinn á verulegan hlut í.

Val á stjórnarmönnum sem Gildi tilnefnir eða vill styðja til stjórnarsetu byggir á faglegu ferli þar sem bakgrunnur, fagleg þekking, reynsla, færni og hæfi er kannað. Sérstaklega þarf að huga að samsetningu stjórna með hliðsjón af fjölbreyttri þekkingu og kynjahlutfalli, og að ekki séu til staðar hagsmunaárekstrar milli einstakra stjórnarmanna og félagsins.

Við mat á því hverjar séu eðlilegar launagreiðslur fyrir stjórnarsetu í félagi skal litið til umfangs og ábyrgðar starfsins, sem og þess fórnarkostnaðar sem stjórnarmenn þurfa að færa til að geta rækt skyldur sínar við félagið. Telji valnefnd að tillögur fyrir aðalfund um stjórnarlaun séu mjög frábrugðnar því sem hæfilegt er, með hliðsjón af framangreindum matsþáttum, skal valnefnd koma þeim sjónarmiðum á framfæri. Skal það gert annaðhvort við viðkomandi stjórn fyrir aðalfund eða með formlegum hætti, svo sem með bókun eða breytingatillögum á aðalfundi, hvort sem launin teljast vera of há eða lág.

III. Bestu staðlar um stjórnarhætti fyrirtækja til viðmiðunar

Hlutverk stjórna er að vinna að framgangi félaga samkvæmt lögum, reglum og leiðbeinandi tilmælum sem um starfsemina gilda. Þeir stjórnarmenn sem Gildi tilnefnir eða styður til setu í stjórn félags standa vörð um hagsmuni þess og allra hluthafa. Stjórnir hafa eftirlit með því að rekstur félaga fylgi almennum og góðum viðskiptavenjum, gæta þess að samþykktir séu virtar og bestu stöðlum um stjórnarhætti fylgt. Þá skulu stjórnir stuðla að því að stjórnendur hafi skýra framtíðarsýn og markmið varðandi starfsemi félaga. Stjórnarmenn sem njóta stuðnings Gildis skulu í störfum sínum hafa til hliðsjónar Samskipta- og siðareglur Gildis-lífeyrissjóðs og Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja, sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands og NasdaqOMX Ísland. Stjórnarmenn standa vörð um að réttindi hluthafa séu ekki skert í starfsemi félaga.

Við val á fjárfestingum í hlutafélögum horfir Gildi til stjórnendateymis og þeirra stjórnarhátta sem það viðhefur.

Stjórnarmönnum sem Gildi tilnefnir eða sem njóta stuðnings Gildis ber að sjá til þess að hluthafar séu upplýstir um stöðu félaga hálfsárslega eða eftir því sem lög um hlutafélög kveða á um. Einnig að fulltrúum hluthafa sé tilkynnt með viðhlítandi fyrirvara um meiriháttar ákvarðanir er lúta að atkvæðagreiðslum á hluthafafundum. Valnefnd og starfsmenn sjóðsins skulu hitta stjórnarmenn a.m.k. árlega, þar sem aðilar hafa tækifæri til að koma viðhorfum sínum á framfæri, en oftar ef þörf krefur, svo sem ef óvæntar breytingar verða á högum félaga.

Fyrir aðalfundi félaga sem sjóðurinn fer með verulegan eignarhlut í skulu framkvæmdastjóri Gildis og starfsmenn sjóðsins yfirfara allar tillögur sem samkvæmt dagskrá á að leggja fyrir aðalfund viðkomandi félags. Meti starfsmenn sjóðsins að tilefni sé til breytinga á samþykktum félags, starfskjarastefnu, tillögum eða öðrum atriðum skal sjóðurinn beita sér fyrir því að lagðar verði fram tillögur þess efnis á aðalfundi félags. Leita skal samstarfs við stjórnarformann félagsins eftir því sem við á.

VI. Ákvörðun um laun og kjör forstjóra

Stjórn hvers félags ræður forstjóra/framkvæmdastjóra og gerir við hann ráðningar- og starfssamning. Stjórn félags ber ábyrgð á að starfssamningur forstjóra sé gerður á faglegum grunni og að fyrir honum liggi hlutlæg rök. Við ákvörðun launa forstjóra skulu stjórnarmenn sem njóta stuðnings Gildis líta til innri þátta félags, launadreifingar innan þess og launa sem ætla má að forstjóra bjóðist á þeim markaði sem félagið starfar á.

VII. Kaupaukar og hvatakerfi

Gildi leggur áherslu á að ávallt liggi fyrir greinargóðar upplýsingar og rök fyrir starfskjörum starfsmanna þeirra félaga sem sjóðurinn á verulegan hlut í, m.a. árangurstengdum greiðslum og kaupaukum. Nauðsynlegt

er að hluthafar séu upplýstir um forsendur og rök fyrir kaupaukum og breytilegum launaliðum tengdum rekstrarniðurstöðum.

ÁHÆTTUSTEFNA

Markmið sjóðsins með áhættustýringu er að setja viðmið um áhættutöku, að uppgötva og greina áhættu sem sjóðurinn býr við, hafa eftirlit með henni og bregðast við ef áhættan verður meiri en heimilt er. Skilvirk áhættustjórnun felur í sér greiningu verulegra áhættuþátta, mælingu áhættunnar og sífellt eftirlit með henni. Grundvöllur áhættustýringar sjóðsins felst í fjárfestingarstefnu hans hverju sinni. Í lögum um starfsemi lífeyrissjóða eru skilgreindar heimildir sjóðsins til fjárfestinga og hámark fjárfestinga í einstökum eignaflokkum. Fjárfestingarstefnan verður að vera innan þeirra marka sem sett eru í lögunum. Stjórn lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á henni gagnvart sjóðfélögum. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á áhættustýringu gagnvart stjórn. Hann skilgreinir áhættuviðmið, innan þeirra marka sem stjórn setur, eftir því sem þörf krefur.

Stjórn Gildis samþykkti fyrst áhættustefnu fyrir eignastýringu sjóðsins 25. maí 2011. Fjármálaeftirlitið gaf út leiðbeinandi tilmæli um áhættustýringu (eftirlitskerfi) samtryggingadeilda lífeyrissjóða undir lok árs 2011. Þau tilmæli hafa síðan verið endurskoðuð og í byrjun árs 2013 þá gaf Fjármálaeftirlitið út ný leiðbeinandi tilmæli um áhættustýringu (eftirlitskerfi) samtryggingadeilda lífeyrissjóða. Stjórn Gildis - lífeyrissjóðs samþykkti nýja áhættustefnu fyrir sjóðinn 17. maí 2013 sem tekur bæði til fjárhagslegrar áhættu og rekstraráhættu sjóðsins. Unnið hefur verið að innleiðingu þeirrar stefnu.

SJÓÐFÉLAGAFUNDUR – OPIÐ HÚS

Það er stefna stjórnar Gildis að halda árlega, auk ársfundar, a.m.k. einn opinn sjóðfélagafund.

Sjóðfélagafundur var haldinn hinn 13. nóvember þar sem framkvæmdastjóri fór yfir helstu þætti í starfsemi sjóðsins og stöðu hans. Þá kynnti skrifstofustjóri sjóðsins nýjan vef, Lífeyrisgáttina, sem veitir sjóðfélögum á einum stað aðgang að upplýsingum um lífeyrisréttindi í samtryggingarsjóðum allra lífeyrissjóða á landinu. Á fundinum kom einnig fram að stjórn sjóðsins hefði ákveðið að gera umtalsverðar breytingar á reglum um lán til sjóðfélaga.

Í tilefni af opnun Lífeyrisgáttarinnar var Gildi með opið hús þriðjudaginn 5. nóvember. Þar var hægt að fá upplýsingar um lífeyrisréttindi og gafst sjóðfélögum kostur á að kynna sér Lífeyrisgáttina betur og ræða um lífeyrisréttindi sín.

HEIMASÍÐA - SJÓÐFÉLAGA- OG LAUNAGREIÐENDAVEFUR

Gildi-lífeyrissjóður hefur um árabil haldið úti heimasíðunni www.gildi.is með það að markmiði að auka aðgengi sjóðfélaga að upplýsingum sem þá varða, s.s. yfirliti yfir iðgjalda- og réttindastöðu. Heimasíðan veitir einnig aðgang að fjölmörgum upplýsingum um rekstur sjóðsins, fjárfestingarstefnu, eignasamsetningu og ávöxtun. Eins er þar að finna samskipta- og siðareglur, ársskýrslur, samþykktir sjóðsins og þau lög sem unnið er eftir hjá sjóðnum auk fjölmargra annarra upplýsinga.

Á heimasíðunni eru reiknivélar þar sem hægt er að reikna út greiðslubyrði lána, núverandi og áætlaðan lífeyri og séreignarlífeyri miðað við valdar forsendur. Niðurstöður eru settar fram með myndrænum hætti.

Eyðublöð og upplýsingar varðandi lántöku og umsókn um lífeyri eru aðgengilegar.

Sjóðfélagavefur

Á sjóðfélagavef er að finna upplýsingar um öll iðgjöld sem greidd hafa verið í sjóðinn og aðgang að yfirlitum sem send hafa verið sjóðfélögum og er ætlunin að þau taki við af pappírssendingum í tímans rás. Einnig birtast þar upplýsingar um áunnin réttindi sjóðfélaga við tilgreindan aldur skv. samþykktum sjóðsins og séreign ef einhver er. Lífeyrisgreiðslur sem sjóðfélagi hefur fengið greiddar úr sjóðnum eru aðgengilegar og einnig yfirlit yfir greiðslur til sjóðfélaga. Yfirlit yfir lán sem sjóðfélagi hefur tekið hjá sjóðnum er hægt að skoða.

Sjóðfélagar eru hvattir til að nýta sér þá möguleika sem vefurinn hefur upp á að bjóða og eiga allir að vera búnir að fá veflykil. Ef hann er ekki til staðar er hægt að sækja um hann á vefnum eða senda beiðni á netfangið gildi@gildi.is.

Lífeyrisgáttin

Í gegnum sjóðfélagavefinn á heimasíðu Gildis er hægt að finna Lífeyrisgáttina, www.lifeyrisgattin.is, en hún opnar fólki aðgang að upplýsingum um áunnin lífeyrisréttindi í öllum samtryggingarsjóðum sem það hefur greitt iðgjöld í.

Launagreiðendavefur

Á launagreiðendavef Gildis geta launagreiðendur fylgst með innsendum skilagreinum, skoðað yfirlit og séð stöðu sína eins og hún er á hverjum tíma. Einnig er möguleiki á því að skrá iðgjöld launþega þar beint inn og losna þar með við pappírinn og þá vinnu sem honum fylgir.

Á árinu 2013 bárust sjóðnum 49.148 skilagreinar (voru 45.876 árið 2012). Unnið hefur verið að því undanfarin ár að auka sjálfvirkni við móttöku skilagreina og minnka pappírsnotkun. Á árinu 2013 var hlutfall rafrænna skila 68% (voru 65% árið 2012 og 56% árið 2011) af innsendum skilagreinum.

VIRK STARFSENDURHÆFINGARSJÓÐUR

Örorkubyrði Gildis-lífeyrissjóðs er mikil, meiri en flestra annarra lífeyrissjóða. Það skiptir því sjóðinn gríðarlega miklu máli að draga eins og kostur er úr líkum á að sjóðfélagar verði óvinnufærir til lengri tíma og að stuðla að því þar sem það er mögulegt að þeir sem njóta örorkulífeyris frá sjóðnum komist sem fyrst aftur út á vinnumarkaðinn.

VIRK Starfsendurhæfingarsjóður var stofnaður af aðilum vinnumarkaðarins á árinu 2009. Með lögum er lífeyrissjóðum gert að greiða framlag til VIRK sem nemur 0,13% af iðgjaldsstofni. Fyrstu iðgjaldagreiðslurnar voru inntar af hendi í nóvember 2012. Gildi hefur byggt upp samstarf við VIRK þar sem áhersla er lögð á að veita öllum sem sækja um örorkulífeyri hjá Gildi þjónustu ráðgjafa og sérfræðinga og eins raunhæfa möguleika til starfsendurhæfingar og frekast er kostur. Í lok árs 2013 fóru Gildi og VIRK af stað með sérstakt þróunarverkefni þar sem markmiðið er að fá betri sýn yfir umsóknir um örorkulífeyri, aðstæður einstaklinga sem sækja um örorkulífeyri og markvissara mat á raunhæfni starfsendurhæfingar hjá þessum einstaklingum. Niðurstaðan úr þessu verkefni getur síðan haft áhrif á vinnuferla í samstarfi VIRK og lífeyrissjóðanna til framtíðar.

Hlutverk VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs er að draga markvisst úr líkum á því að launafólk hverfi af vinnumarkaði vegna varanlegrar örorku, með aukinni virkni, eflingu endurhæfingar og öðrum úrræðum. Stefna Starfsendurhæfingarsjóðs er að:

- skipuleggja ráðgjöf og þjónustu fyrir starfsmenn sem veikjast til lengri tíma eða slasast þannig að vinnugeta skerðist
- stuðla að snemmbæru inngripi með starfsendurhæfingarúrræðum í samstarfi við sjúkrasjóði og atvinnurekendur
- fjármagna ráðgjöf og fjölbreytt endurhæfingarúrræði sem miða að aukinni virkni starfsmanna sem búa við skerta vinnugetu til viðbótar því sem þegar er veitt af hinni almennu heilbrigðisþjónustu í landinu
- stuðla að fjölbreytni og auknu framboði úrræða í starfsendurhæfingu
- byggja upp og stuðla að samstarfi allra þeirra aðila sem koma að starfsendurhæfingu viðkomandi einstaklinga
- hafa áhrif á viðhorf og athafnir í samfélaginu til að stuðla að aukinni virkni starfsmanna
- styðja við rannsóknir og þróunarvinnu á sviði starfsendurhæfingar.

SKATTUR Á LÍFEYRISSJÓÐI

Í árslok 2011 tóku gildi lög sem mæltu fyrir um skattlagningu á eignir lífeyrissjóða. Nam skatturinn 0,0814% af hreinni eign sjóðanna. Með skattlagningunni skyldi afla tekna til fjármögnunar tímabundinna vaxtabóta til tveggja ára, 2011 og 2012. Lífeyrissjóðir mótmæltu skattlagningunni sem þeir töldu ólöglega og brot á stjórnarskrá.

Í kjölfar viðræðna lífeyrissjóðanna og stjórnvalda var gert samkomulag sem fól í sér að til að skila hlut lífeyrissjóðanna í fjármögnuninni á árunum 2011 og 2012 skyldu sjóðirnir styðja við framkvæmd áætlunar sem miðaði að því að aflétta gjaldeyrishöftum. Í því sambandi skyldu sjóðirnir m.a. taka þátt í gjaldeyrisútboðum Seðlabanka Íslands á árinu 2012. Gengi sameiginleg markmið aðila um þátttöku lífeyrissjóðanna í útboðunum eftir myndi ríkisstjórnin leggja fyrir Alþingi frumvarp um að fella brott ákvæði laga um skattlagningu á hreina eign sjóðanna. Lífeyrissjóðirnir telja að þeir hafi að fullu staðið við sinn hluta samkomulagsins en stjórnvöld hafa hins vegar aðeins fellt niður skattinn vegna ársins 2012.

Gildi telur skattlagningu þessa ólöglega en greiddi skattinn vegna ársins 2011, að fjárhæð 214 millj. króna, með fyrirvara um lögmæti. Alþýðusamband Íslands ákvað í árslok 2012 að láta reyna á lögmæti skattlagningarinnar fyrir dómstólum og stefndi ríkinu. Í desember 2013 var staðfest í Hæstarétti niðurstaða héraðsdóms um að vísa málinu frá dómi þar sem kröfugerðin samrýmdist ekki skilyrðum laga um meðferð einkamála. Að fenginni þeirri niðurstöðu ákvað stjórn Gildis að sjóðurinn skyldi stefna ríkinu til endurgreiðslu skattsins. Byggt er á því að bráðabirgðaákvæði lífeyrissjóðalaganna brjóti gegn ákvæðum stjórnarskrár og jafnframt á þeirri málsástæðu að gert hafi verið samkomulag um endurgreiðslu gegn þátttöku í útboði Seðlabankans. Við þann samning stóð Gildi en ríkið hefur annan skilning á þeim samningi.

ÓVISSUÞÆTTIR

Gildi hefur samið við alla bankana um uppgjör gjaldmiðlavarnarsamninga og gengið að fullu frá uppgjöri við Landsbanka og Kaupþing. Óvissu vegna þessara samninga hefur því verið eytt. Aðeins á eftir að fá niðurstöðu í dómsmálum gagnvart Glitni og ef þau mál vinnast batnar staða sjóðsins, en tapist þau hefur það ekki áhrif á stöðu hans þar sem kröfurnar hafa verið gjaldfærðar.

Undanfarin ár hafa margir útgefendur skráðra skuldabréfa verið teknir til gjaldþrotaskipta, leitað nauðasamninga, óskað eftir greiðslustöðvun og nokkrir hafa óskað eftir frestun á greiðslu afborgana og vaxta. Því hefur sjóðurinn lagt mat á virði skuldabréfa fyrirtækja og fært sérstakar varúðarniðurfærslur vegna þeirra ef tilefni hefur þótt til. Takmarkaðar upplýsingar hafa í sumum tilvikum verið um stöðu útgefenda og óvissa um raunverulegt verðmæti bréfanna því meiri en ella. Í þeim tilfellum sem fjárhagsleg endurskipulagning útgefanda hefur þegar átt sér stað hefur skuldum margra fyrirtækja verið breytt í hlutafé. Í þeim tilfellum heyrir núverandi eign sjóðsins undir verðbréf með breytilegar tekjur. Staða flestra fyrirtækja er nú farin að skýrast og hefur því dregið úr óvissu um matsvirði þeirra. Endanleg niðurstaða um verðmæti bréfanna kann hins vegar að verða önnur en gert er ráð fyrir í ársreikningnum.

Lóndrangar á Snæfellsnesi

GILDI LÍFEYRISSJÓÐUR - ÁRSREIKNINGUR 2013

EFNISYFIRLIT

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra 44
Áritun óháðra endurskoðenda 46
Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris 47
Efnahagsreikningur 48
Sjóðstreymisyfirlit 49
Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris 50
Efnahagsreikningur deilda.. 51
Sjóðstreymisyfirlit deilda 52
Skýringar... 53

SKÝRSLA OG YFIRLÝSING STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Árið 2013 var ágætt hjá Gildi - lífeyrissjóði, hrein raunávöxtun samtryggingardeildar var 5,3% árinu og óvissu um stöðu eigna sjóðsins hefur að mestu verið eytt. Áfram hefur verið unnið að því að bæta regluverk sjóðsins. Breytt starfsumhverfi sjóðsins kallar á aukna vinnu af hálfu stjórnarmanna og á árinu 2013 voru haldnir 26 stjórnarfundir. Endurskoðunarnefnd sjóðsins hélt á árinu 11 fundi.

Á undanförnum árum hefur eignastýring sjóðsins verið efld þar sem mikil áhersla er lögð á faglega vinnu við að meta fjárfestingarkosti. Gjaldeyrishöft gera sjóðnum erfitt fyrir og setja þröngar skorður til aukinna fjárfestinga erlendis. Þá samþykkti stjórn Gildis nýja áhættustefnu fyrir sjóðinn sem tekur bæði til fjárhagsáhættu og rekstraráhættu. Unnið var að innleiðingu þessarar nýju áhættustefnu á árinu.

Innlendur hlutabréfamarkaður hefur verið að byggjast upp að nýju og sjóðurinn er nú stærri og virkari hluthafi í félögum sem hann fjárfestir í en áður. Ný hlutahafastefna fyrir sjóðinn var samþykkt af stjórn á árinu 2013 þar sem leitast er við að skilgreina með skýrari hætti en áður hvernig sjóðurinn beitir sér sem hluthafi í þeim félögum sem hann á verulegan eignarhlut í.

Frá nóvember 2012 hefur Gildi greitt lögbundið framlag í VIRK Starfsendurhæfingarsjóð. Stjórnin vann að því á síðasta ári með VIRK og trúnaðarlækni sjóðsins að móta frekar samstarfið við sjóðinn og ýtt var úr vör sérstöku samstarfsverkefni milli Gildis og VIRK til þess að starfið verði sem árangursríkast.

Ársreikningur sjóðsins er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Hann er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Á árinu 2013 greiddu 4.330 launagreiðendur iðgjöld til sjóðsins, samtals að fjárhæð 13.656 millj. kr. fyrir 40.790 sjóðfélaga. Sjóðfélagar með réttindi í árslok voru 192.455. Fjöldi rétthafa í séreignardeild sjóðsins var í árslok 34.311.

Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu alls 10.083 millj. kr., en voru 9.116 millj. kr. árið 2012. Ellilífeyrir nam 6.209 millj. kr., örorkulífeyrir 3.049 millj. kr., makalífeyrir 669 millj. kr., barnalífeyrir 106 millj. kr. og tímabundnar útgreiðslur séreignarsparnaðar námu 52 millj. kr. Hjá samtryggingardeild var fjöldi ellilífeyrisþega á árinu 12.789, örorkulífeyrisþega 4.361, makalífeyrisþega 1.929, og 1.029 fengu greiddan barnalífeyri. Heildarfjöldi lífeyrisþega var 17.110.

Starfsmenn sjóðsins voru að meðaltali 25 á árinu og námu heildarlaunagreiðslur 228 millj. kr. Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og framkvæmdastjóra námu 38 millj. kr. á árinu.

Sjóðurinn skiptist í tvær deildir, samtryggingardeild og séreignardeild. Hrein eign samtryggingardeildar til greiðslu lífeyris nam 331.381 millj. kr. í árslok 2013 og hækkaði á árinu um 31.886 millj. kr. eða 10,6%. Hrein raunávöxtun á eignum deildarinnar miðað við vísitölu neysluverðs var 5,3%. Hrein eign séreignardeildar til greiðslu lífeyris nam 2.943 millj. kr. í árslok 2013 og hækkaði á árinu um 179 millj. kr. Hrein raunávöxtun séreignardeildar var þannig: Framtíðarsýn I 5,0%, Framtíðarsýn II 2,9% og Framtíðarsýn III 1,5%.

Tryggingafræðileg úttekt var gerð á stöðu samtryggingardeildar sjóðsins miðað við árslok 2013. Samkvæmt henni voru eignir sjóðsins 9.249 millj. kr. lægri en áunnin réttindi sjóðfélaga. Þegar tekið er tillit til áætlaðra framtíðariðgjalda eru eignir sjóðsins 20.551 millj. kr. lægri en heildarskuldbindingar í árslok miðað við 3,5% vexti. Heildarskuldbindingar umfram eignir í árslok 2013 nema því 3,5% samanborið við 4,4% í árslok 2012.

Gildi hefur samið við alla bankana um uppgjör gjaldmiðlavarnarsamninga; við skilanefnd Landsbankans sumarið 2011, við slitastjórn Glitnis vorið 2012 og slitastjórn Kaupþings í lok árs 2012. Fjárhagsleg niðurstaða samninganna í heild er sjóðnum töluvert hagstæðari en gert hafði verið ráð fyrir í ársreikningum hans. Gildi hefur gert upp að fullu við Landsbanka og Kaupþing. Aðeins á eftir að fá niðurstöðu í dómsmálum gagnvart Glitni og ef þau vinnast batnar staða sjóðsins, en tapist þau hefur það ekki áhrif á stöðu hans. Vísað er í skýringu nr. 16 um frekari upplýsingar.

Það er stefna sjóðsins og hluti af áhættustýringu hans að eiga vel dreift eignasafn, sem ekki byggir eingöngu á íslenska hagkerfinu. Sjóðurinn hefur í samræmi við heimildir í lögum ávaxtað hluta af eignum sínum í erlendum verðbréfum í því skyni að dreifa áhættu sinni. Fjárfestingar sjóðsins í verðbréfum í erlendum gjaldmiðlum námu í árslok 2013 91.988 millj. kr. og býr sjóðurinn við gengisáhættu sem því nemur. Vegna stöðu fjármálamarkaða hér á landi og gjaldeyrishafta getur sjóðurinn ekki varist gengisáhættu með gerð afleiðusamninga.

Stjórn Gildis - lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2013 með undirritun sinni.

Reykjavík, 6. mars 2014

Stjórn:

Heiðrún Jónsdóttir	Harpa Ólafsdóttir
Elínbjörg Magnúsdóttir	Hjörtur Gíslason
Kolbeinn Gunnarsson	Konráð Alfreðsson
Þorsteinn Víglundsson	Þórunn Liv Kvaran

Framkvæmdastjóri:

Árni Guðmundsson

ÁRITUN ÓHÁÐRA ENDURSKOÐENDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Gildis - lífeyrissjóðs.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Gildis - lífeyrissjóðs fyrir árið 2013. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem þeir telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um hvort ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi, sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2013, fjárhagsstöðu hans 31. desember 2013 og breytingu á handbæru fé á árinu 2013, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 6. mars 2014

KPMG ehf.

Sæmundur Valdimarsson
Hrafnhildur Helgadóttir

YFIRLIT UM BREYTINGAR Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS FYRIR ÁRIÐ 2013

	Skýr.	2013	2012
Iðgjöld:			
Iðgjöld sjóðfélaga		4.381.302	4.089.644
Iðgjöld launagreiðenda		9.275.178	8.650.827
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(32.475)	(192.719)
		13.624.005	12.547.752
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði		985.514	924.922
	6	14.609.520	13.472.675
Lífeyrir:			
Lífeyrir	18	10.083.323	9.115.867
Umsjónarnefnd eftirlauna		(7.698)	(9.948)
Iðgjald til starfsendurhæfingarsjóðs		127.804	18.769
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		7.886	8.635
	7	10.211.315	9.133.322
Fjárfestingartekjur:			
Tekjur af eignarhlutum	8	6.824.317	4.224.655
Tekjur af húseign	9	5.019	5.517
Vaxtatekjur og gengismunur	10,19	21.483.367	28.856.674
Niðurfærsla verðbréfa	14,28	(56.294)	0
		28.256.408	33.086.847
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:			
Fjárfestingargjöld		223.305	207.498
Rekstrarkostnaður		414.709	385.354
	11,20	638.014	592.853
Aðrar tekjur	12,23	48.528	44.985
Hækkun á hreinni eign á árinu		32.065.127	36.878.331
Hrein eign frá fyrra ári		302.258.568	265.380.237
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	33	334.323.695	302.258.568

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2013

	Skýr.	2013	2012
Fjárfestingar:			
Húseignir og lóðir	13,24	206.893	176.674
Aðrar fjárfestingar:			
Verðbréf með breytilegum tekjum	14,25	130.262.471	111.198.912
Verðbréf með föstum tekjum	14,26	168.855.113	156.349.578
Veðlán	14,27	15.271.390	15.679.719
Bundnar bankainnstæður		4.653.834	7.649.599
Fullnustueignir		105.751	49.180
		319.355.451	291.103.663
Kröfur:			
Kröfur á launagreiðendur	6	1.369.156	1.092.591
Aðrar kröfur		460.462	42.064
		1.829.618	1.134.655
Aðrar eignir:			
Rekstrarfjármunir	13,24	16.150	15.499
Sjóður og veltiinnlán		14.502.860	11.329.029
		14.519.010	11.344.528
Eignir samtals		335.704.079	303.582.846
Skuldir:			
Skuldir	31	1.380.384	1.324.278
Hrein eign til greiðslu lífeyris	33	334.323.695	302.258.568
Skipting á hreinni eign til greiðslu lífeyris:			
Hrein eign samtryggingardeildar		331.380.803	299.494.657
Hrein eign séreignardeildar		2.942.892	2.763.911
Hrein eign til greiðslu lífeyris samtals		334.323.695	302.258.568

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SJÓÐSTREYMISYFIRLIT ÁRIÐ 2013

	2013	2012
Inngreiðslur:		
Iðgjöld	14.335.418	13.650.259
Fjárfestingartekjur	10.762.120	10.404.850
Afborganir verðbréfa	8.323.384	7.142.984
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	27.875.229	18.934.382
Seld verðbréf með föstum tekjum	1.734.660	2.101.387
Bundin innlán	3.024.960	0
Aðrar inngreiðslur	60.726	35.528
	66.116.496	52.269.389
Útgreiðslur:		
Lífeyrir	10.211.315	9.133.322
Fjárfestingargjöld	223.305	207.498
Rekstrarkostnaður án afskrifta	402.576	332.988
Uppgjör afleiðusamninga	0	1.605.359
Aðrar útgreiðslur	80.276	402.568
	10.917.472	11.681.736
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og öðrum fjárfestingum	55.199.024	40.587.653
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	(33.862.346)	(23.970.082)
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	(17.596.403)	(11.871.519)
Bundin innlán	0	(3.018.623)
Ný veðlán	(566.444)	(1.126.254)
	(52.025.193)	(39.986.478)
Hækkun á sjóði og veltiinnlánum	3.173.831	601.176
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	11.329.029	10.727.854
Sjóður og veltiinnlán í árslok	14.502.860	11.329.029

YFIRLIT UM BREYTINGAR Á HREINNI EIGN DEILDA TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS FYRIR ÁRIÐ 2013

	Sameignardeild		Séreignardeild, leið I		Séreignardeild, leið II		Séreignardeild, leið III		Samtals	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Iðgjöld:										
Iðgjöld sjóðfélaga	4.321.844	4.027.740	21.976	21.372	20.939	22.537	16.542	17.995	4.381.302	4.089.644
Iðgjöld launagreiðenda	9.198.061	8.575.417	26.545	20.449	27.362	28.667	23.210	26.293	9.275.178	8.650.827
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(30.172)	(170.425)	29.184	(29.102)	(9.369)	(2.304)	(22.118)	9.112	(32.475)	(192.719)
	13.489.734	12.432.732	77.705	12.719	38.932	48.900	17.634	53.400	13.624.005	12.547.752
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði	985.514	924.922	0	0	0	0	0	0	985.514	924.922
	14.475.248	13.357.655	77.705	12.719	38.932	48.900	17.634	53.400	14.609.520	13.472.675
Lífeyrir:										
Lífeyrir	9.936.163	8.920.911	32.728	72.522	71.760	74.778	42.671	47.656	10.083.323	9.115.867
Umsjónarnefnd eftirlauna	(7.698)	(9.948)	0	0	0	0	0	0	(7.698)	(9.948)
Iðgjald til starfsendurhæfingarsjóðs	127.804	18.769	0	0	0	0	0	0	127.804	18.769
Annar beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	7.886	8.635	0	0	0	0	0	0	7.886	8.635
	10.064.156	8.938.366	32.728	72.522	71.760	74.778	42.671	47.656	10.211.315	9.133.322
Fjárfestingartekjur:										
Tekjur af eignarhlutum	6.801.535	4.178.138	12.431	18.368	10.351	28.149	0	0	6.824.317	4.224.655
Tekjur af húseign	5.019	5.517	0	0	0	0	0	0	5.019	5.517
Vaxtatekjur og gengismunur	21.300.569	28.619.462	61.602	78.460	85.851	119.625	35.345	39.128	21.483.367	28.856.674
Niðurfærsla verðbréfa	(56.294)	0	0	0	0	0	0	0	(56.294)	0
	28.050.829	32.803.117	74.033	96.828	96.202	147.774	35.345	39.128	28.256.408	33.086.847
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:										
Fjárfestingargjöld	218.369	202.900	1.407	1.316	2.404	2.208	1.125	1.075	223.305	207.498
Rekstrarkostnaður	405.542	376.814	2.613	2.444	4.464	4.100	2.089	1.996	414.709	385.354
	623.911	579.714	4.021	3.760	6.867	6.307	3.215	3.071	638.014	592.853
Aðrar tekjur	48.136	44.153	144	415	168	366	80	50	48.528	44.985
Hækkun á hreinni eign á árinu	31.886.146	36.686.844	115.133	33.680	56.674	115.955	7.174	41.852	32.065.127	36.878.331
Hrein eign frá fyrra ári	299.494.656	262.807.813	766.639	732.959	1.360.633	1.244.678	636.639	594.787	302.258.568	265.380.237
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	331.380.803	299.494.656	881.772	766.639	1.417.307	1.360.633	643.812	636.639	334.323.695	302.258.568

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

EFNAHAGSREIKNINGUR DEILDA 31. DESEMBER 2013

	Sameignardeild		Séreignardeild, leið I		Séreignardeild, leið II		Séreignardeild, leið III		Samtals	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Fjárfestingar:										
Húseignir og lóðir	206.893	176.674	0	0	0	0	0	0	206.893	176.674
Aðrar fjárfestingar:										
Verðbréf með breytilegum tekjum	129.472.268	110.518.244	385.178	328.703	405.025	351.965	0	0	130.262.471	111.198.912
Verðbréf með föstum tekjum	167.409.685	154.967.212	466.838	418.994	978.589	963.371	0	0	168.855.113	156.349.578
Veðlán	15.271.390	15.679.719	0	0	0	0	0	0	15.271.390	15.679.719
Bundnar bankainnstæður	4.009.542	7.015.424	0	0	0	0	644.292	634.176	4.653.834	7.649.599
Fullnustueignir	105.751	49.180	0	0	0	0	0	0	105.751	49.180
	316.475.528	288.406.453	852.016	747.697	1.383.614	1.315.337	644.292	634.176	319.355.451	291.103.663
Kröfur:										
Kröfur á launagreiðendur	1.369.156	1.092.591	0	0	0	0	0	0	1.369.156	1.092.591
Aðrar kröfur	459.068	39.601	1.099	0	294	0	0	2.463	460.462	42.064
	1.828.224	1.132.192	1.099	0	294	0	0	2.463	1.829.618	1.134.655
Aðrar eignir:										
Rekstrarfjármunir	16.150	15.499		0	0	0	0	0	16.150	15.499
Sjóður og veltiinnlán	14.439.783	11.263.734	28.656	19.715	34.421	45.580	0	0	14.502.860	11.329.029
	14.455.933	11.279.233	28.656	19.715	34.421	45.580	0	0	14.519.010	11.344.528
Eignir samtals	332.759.685	300.817.878	881.772	767.412	1.418.330	1.360.917	644.292	636.639	335.704.079	303.582.846
Skuldir:										
Skuldir	1.378.882	1.323.221	0	773	1.022	284	480	0	1.380.384	1.324.278
Hrein eign til greiðslu lífeyris	331.380.803	299.494.656	881.772	766.639	1.417.307	1.360.633	643.812	636.639	334.323.695	302.258.568

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

SJÓÐSTREYMISYFIRLIT DEILDA 2013

	Sameignardeild		Séreignardeild, leið I		Séreignardeild, leið II		Séreignardeild, leið III		Samtals	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Inngreiðslur:										
Iðgjöld	14.198.683	13.534.914	77.705	12.719	38.932	48.900	20.098	53.725	14.335.418	13.650.259
Fjárfestingartekjur	10.691.113	10.321.199	20.186	30.675	50.553	52.825	268	152	10.762.120	10.404.850
Afborganir verðbréfa	8.276.356	7.099.586	13.726	16.121	33.301	27.277	0	0	8.323.384	7.142.984
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	27.554.063	18.859.254	157.506	40.935	163.659	34.193	0	0	27.875.229	18.934.382
Seld verðbréf með föstum tekjum	1.684.424	1.872.383	7.398	115.352	42.839	113.652	0	0	1.734.660	2.101.387
Bundin innlán	3.000.000	0	0	0	0	0	24.960	0	3.024.960	0
Aðrar inngreiðslur	60.334	34.696	144	415	168	366	80	50	60.726	35.528
	65.464.973	51.722.032	276.665	216.217	329.452	277.213	45.405	53.927	66.116.496	52.269.389
Útgreiðslur:										
Lífeyrir	10.064.156	8.938.366	32.728	72.522	71.760	74.778	42.671	47.656	10.211.315	9.133.322
Fjárfestingargjöld	218.369	202.900	1.407	1.316	2.404	2.208	1.125	1.075	223.305	207.498
Rekstrarkostnaður án afskrifta	394.954	321.968	2.287	5.071	3.725	3.952	1.608	1.997	402.576	332.988
Uppgjör afleiðusamninga	0	1.605.359	0	0	0	0	0	0	0	1.605.359
Aðrar útgreiðslur	80.276	402.568	0	0	0	0	0	0	80.276	402.568
	10.757.754	11.471.162	36.423	78.909	77.889	80.938	45.405	50.728	10.917.472	11.681.736
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og öðrum fjárfestingum	54.707.219	40.250.870	240.242	137.308	251.563	196.275	0	3.199	55.199.024	40.587.653
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	(33.527.582)	(23.940.012)	(159.412)	(18.445)	(175.352)	(11.625)	0	0	(33.862.346)	(23.970.082)
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	(17.437.144)	(11.584.545)	(71.889)	(110.853)	(87.371)	(176.121)	0	0	(17.596.403)	(11.871.519)
Bundin innlán	0	(3.015.424)	0	0	0	0	0	(3.199)	0	(3.018.623)
Ný veðlán	(566.444)	(1.126.254)	0	0	0	0	0	0	(566.444)	(1.126.254)
	(51.531.170)	(39.666.235)	(231.301)	(129.298)	(262.722)	(187.746)	0	(3.199)	(52.025.193)	(39.986.478)
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánum	3.176.049	584.636	8.941	8.010	(11.159)	8.529	0	0	3.173.831	601.175
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	11.263.734	10.679.098	19.715	11.705	45.580	37.051	0	0	11.329.029	10.727.854
Sjóður og veltiinnlán í árslok	14.439.783	11.263.734	28.656	19.715	34.421	45.580	0	0	14.502.860	11.329.029

Fjárhæðir eru í þúsundum króna

Reikningsskilaaðferðir

1. **Upplýsingar um lífeyrissjóðinn**

Gildi - lífeyrissjóður er með aðsetur að Guðrúnartúni 1, Reykjavík. Sjóðurinn er lífeyrissjóður fyrir sjómenn og verkafólk sem aðild á að Eflingu - stéttarfélagi, Sjómannasambandi Íslands, Sjómannafélagi Íslands, Farmanna- og fiskimannasambandi Íslands, Félagi vélstjóra og málmtæknimanna, Verkalýðsfélaginu Hlíf, Félagi hársnyrtisveina og Bifreiðastjórafélaginu Sleipni.

2. **Grundvöllur reikningsskilanna**

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Hann er byggður á kostnaðarverðsreikningsskilum að öðru leyti en því að skráð hlutabréf, hlutdeildarskírteini, afleiðutengd skuldabréf og afleiðusamningar um hlutabréf og gjaldmiðla eru færð á markaðsverði. Ársreikningurinn er í íslenskum krónum og fjárhæðir eru sýndar í þús. kr.

Sjóðurinn skiptist í tvær deildir, samtryggingardeild og séreignardeild. Á blaðsíðum 50-52 er að finna yfirlit um breytingar á hreinni eign, efnahagsreikning og sjóðstreymisyfirlit deilda sjóðsins.

Stjórn og framkvæmdastjóri sjóðsins samþykktu ársreikninginn þann 6. mars 2014.

3. **Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða**

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana um reikningsskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í skýringum nr. 16 - 17.

4. **Mikilvægar reikningsskilaaðferðir**

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum.

5. **Erlendir gjaldmiðlar**

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi í árslok. Rekstrartekjur og rekstrargjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

6. **Iðgjöld**

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem hafa borist sjóðnum. Jafnframt er áætlað vegna ótilkynntra iðgjalda í árslok og er sú áætlun byggð á skilum á iðgjöldum á undanförnum árum. Ógreidd iðgjöld í árslok, bæði tilkynnt og ótilkynnt, eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingagjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði milli lífeyrissjóða.

7. **Lífeyrir**

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir og greiðslur frá Umsjónarnefnd eftirlauna, en nefndin annast greiðslur til þeirra sem fæddir eru fyrir 1914 og eiga mjög lítil réttindi í almenna lífeyrissjóðakerfinu. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er kostnaður við örorkumat og endurhæfingu.

Samkvæmt 1. mgr. bráðabirgðaákvæðis XII. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, skulu lífeyrissjóðir greiða gjald sem samsvarar 0,13% af samanlögðum iðgjaldastofni allra sjóðfélaga til VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs. Fyrsta greiðslan var reiknuð af iðgjaldastofni októbermánaðar 2012.

8. **Tekjur af eignarhlutum**

Undir tekjur af eignarhlutum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum, bæði vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi erlendra gjaldmiðla.

9. **Tekjur af húseign**

Samkvæmt reglum um gerð ársreikninga lífeyrissjóða ber sjóðnum að reikna húsaleigu af eigin afnotum fasteigna og gjaldfæra með öðrum rekstrarkostnaði. Tekjur af fasteign í yfirliti um breytingar á hreinni eign sýnir reiknaða eigin húsaleigu að frádregnum beinum kostnaði við rekstur eignarinnar.

10. **Vaxtatekjur og gengismunur**

Undir vaxtatekjur og gengismun falla vaxtatekjur af verðbréfum með föstum tekjum, veðlánum, bundnum bankainnistæðum, auk vaxtatekna af iðgjöldum og veltiinnlánum. Þá fellur undir þennan lið gengismunur af verðbréfum með föstum tekjum í erlendum gjaldmiðlum og breytingar á verði innlendra og erlendra hlutdeildarskírteina og breyting á markaðsverði afleiðusamninga.

11. **Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður**

Undir skrifstofu- og stjórnunarkostnað fellur allur kostnaður við rekstur sjóðsins, svo sem laun og launatengd gjöld, rekstur fasteignar og annar rekstrarkostnaður. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaði sjóðsins er skipt á fjárfestingargjöld og rekstrarkostnað eftir því hvort um er að ræða kostnað við eignaumsýslu eða annan rekstur sjóðsins.

12. **Aðrar tekjur**

Með öðrum tekjum telst hlutur stéttarfélaga sem sjóðurinn annast innheimtu fyrir í rekstrarkostnaði vegna innheimtu iðgjalda og félagsgjalda.

13. **Húseignir, lóðir og rekstrarfjármunir**

Húseign og rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma eignanna, þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteign .... 50 ár
Rekstrarfjármunir .... 3 - 10 ár

14. **Verðbréfaeign**

Verðbréfum í eigu sjóðsins er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða með tiltekna vaxtaviðmiðun. Til veðlána teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Skráð verðbréf með breytilegum tekjum eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en óskráð bréf á kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði, sé það lægra. Hlutdeildarskírteini og aðrir eignarhlutar í sjóðum um sameiginlegar fjárfestingar eru færðar á markaðsverði hvort sem um er að ræða skráð eða óskráð bréf.

Verðbréf með föstum tekjum eru eignfærð miðað við ávöxtunarkröfu við kaup.

Veðlán eru eignfærð miðað við þá vaxtaviðmiðun sem fram kemur á viðkomandi skuldabréfaláni.

Verðbréfasafn sjóðsins er yfirfarið reglulega til að meta hvort virði óskráðra eigna hafi rýrnað. Við matið eru sérstakar áhættur metnar jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim eignum sem kunna að tapast. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðstreymi frá einstökum verðbréfum eða safni verðbréfa áður en lækkunin verður merkjanleg á einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með svipuð áhættueinkenni og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðstreymi.

15. **Stýring fjárhagslegrar áhættu**

Yfirlit

Stjórn Gildis - lífeyrissjóðs samþykkti nýja áhættustefnu fyrir sjóðinn 17. maí 2013 sem tekur bæði til fjárhagslegrar áhættu og rekstraráhættu sjóðsins. Helstu áhættur sem sjóðurinn stendur frammi fyrir í daglegri starfsemi eru:

- Mótaðilaáhætta
- Lausafjáráhætta
- Markaðsáhætta
- Vaxtaáhætta
- Gjaldeyrisáhætta
- Stjórnmála- og lagaáhætta
- Rekstraráhætta

15. **Stýring fjárhagslegrar áhættu frh.**

Hér á eftir eru veittar upplýsingar um framangreindar áhættur sjóðsins, markmið, stefnu og aðferðir hans við að meta og stýra áhættunni. Að auki eru veittar upplýsingar víða í ársreikningnum.

Markmið sjóðsins með áhættustýringu er að setja viðmið um áhættutöku, að uppgötva og greina áhættu sem sjóðurinn býr við, hafa eftirlit með henni og bregðast við ef áhættan verður meiri en heimilt er. Skilvirk áhættustjórnun felur í sér greiningu verulegra áhættuþátta, mælingu áhættunnar og sífellt eftirlit með henni. Grundvöllur áhættustýringar sjóðsins felst í fjárfestingarstefnu hans hverju sinni. Í lögum um starfsemi lífeyrissjóða eru skilgreindar heimildir sjóðsins til fjárfestinga og hámark fjárfestinga í einstökum eignaflokkum. Fjárfestingarstefnan verður að vera innan þeirra marka sem sett eru í lögunum. Stjórn lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á henni gagnvart sjóðfélögum. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á áhættustýringu gagnvart stjórn. Hann skilgreinir áhættuviðmið, innan þeirra marka sem stjórn setur, eftir því sem þörf krefur.

Það er stefna stjórnar sjóðsins að fylgst skuli með og reynt að stýra áhættu sem getur haft áhrif á afkomu sjóðsins og hreina eign til greiðslu lífeyris.

Fjármálaeftirlitið gaf í byrjun árs 2013 ný leiðbeinandi tilmæli um áhættustýringu (eftirlitskerfi) samtryggingadeilda lífeyrissjóða.

Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sjóðsins ef mótaðili eða viðskiptamaður í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Helsta mótaðilaáhætta sjóðsins verður til við kaup á verðbréfum og með veitingu veðlána. Mótaðilaáhætta fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem kröfum, bankainnstæðum og afleiðusamningum. Fjárhæð mótaðilaáhættu kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi.

Helstu eignir lífeyrissjóðsins eru verðbréf. Það er stefna sjóðsins að kaupa ekki aðeins verðbréf sem fylgir lítil áhætta, heldur er mikilvægt að vænt ávöxtun keyptra verðbréfa endurspegli bæði áhættu og kostnað sem þeim fylgir. Þetta táknar að ítarlegt mat á einstökum viðskiptavinum, fjárhagsstöðu þeirra og tryggingum er forsenda fyrir kaupum á verðbréfum.

Sjóðurinn leggur áherslu á vel dreift verðbréfasafn. Stjórn sjóðsins samþykkir fjárfestingarstefnu fyrir hann árlega, en í fjárfestingarstefnunni eru sett viðmiðunarmörk um hámarksáhættu í einstökum fjárfestingum.

Lausafjáráhætta

Lausafjáráhætta er hættan á að sjóðurinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Lífeyrissjóðurinn fylgist með lausafjárstöðu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna til að geta staðið við skuldbindingar sínar á réttum tíma. Sjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirsjáanlegum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Lausafjáráhætta sjóðsins er takmörkuð þar sem iðgjaldatekjur eru að jafnaði hærri en lífeyrisgreiðslur hans og rekstrarkostnaður.

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á að breytingar í markaðsverði vaxta, gengis hlutabréfa og erlendra gjaldmiðla hafi áhrif á afkomu sjóðsins og virði fjárfestinga hans. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati sjóðsins miðað við áhættu er hámarkaður. Markaðsáhættu er stýrt með takmörkunum á fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

Vaxtaáhætta

Skuldbindingar sjóðsins gagnvart sjóðfélögum eru verðtryggðar og núvirtar miðað við fasta verðtryggða vexti. Vaxtaberandi eignir sjóðsins eru ýmist með föstum eða breytilegum vöxtum, verðtryggðar, óverðtryggðar eða gengistryggðar. Stefnt er að því að halda sem bestu jafnvægi milli vaxtaberandi eigna og skuldbindinga. Meðallíftími vaxtaberandi eigna sjóðsins er mun skemmri en skuldbindinga hans, þrátt fyrir að lögð hafi verið áhersla á að fjárfesta í löngum verðtryggðum skuldabréfum. Vaxtaberandi eignir sjóðsins og skuldbindingar hans hafa mismunandi binditíma og því getur myndast bil milli markaðsverðs eigna og skuldbindinga við vaxtabreytingar. Þær breytingar koma ekki fram í ársreikningnum, þar sem vaxtaberandi eignir sjóðsins eru færðar til eignar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu.

Gjaldeyrisáhætta

Gjaldeyrisáhætta er hættan á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum gagnvart íslensku krónunni. Fylgst er með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt. Lífeyrissjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyrisáhættu og fylgist er með henni í samhengi við heildarskuldbindingar sjóðsins.

Samkvæmt lögum um lífeyrissjóði mega gengistryggðar eignir sjóðsins að hámarki nema 50% af hreinni eign til greiðslu lífeyris. Fjárfestingarstefna sjóðsins miðast við að gengistryggðar eignir fari ekki yfir 50%. Skuldbindingar sjóðsins eru í íslenskum krónum og því hefur sjóðurinn haft þá stefnu að draga úr gjaldeyrisáhættu sinni til að takmarka þær sveiflur sem óhjákvæmlega verða í ávöxtun vegna sveiflna á gengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni.

Það er stefna sjóðsins og hluti af áhættustýringu hans að eiga vel dreift eignasafn, sem ekki byggir eingöngu á íslenska hagkerfinu, og draga þannig úr mótaðilaáhættu og samþjöppunaráhættu vegna takmarkaðs framboðs af innlendum verðbréfum. Sjóðurinn hefur í samræmi við heimildir í lögum ávaxtað hluta af eignum sínum í erlendum verðbréfum til að dreifa mótaðilaáhættu sinni.

Stjórnmála- og lagaáhætta

Íslenskir lífeyrissjóðir búa við nokkra stjórnmálaáhættu og áhættu af breytingum á lögum og regluverki. Lengst af hefur lagaumhverfi lífeyrissjóðanna verið nokkuð stöðugt, en það hefur breyst á síðustu árum og í ljósi umfjöllunar um sjóðina á vettvangi stjórnmálanna gætu fleiri breytingar verið í farvatninu. Stjórn sjóðsins telur ástæðu til að vekja athygli á að breytingar á lögum og regluverki um sjóðina geta haft áhrif á afkomu þeirra.

Sem dæmi um breytingar má nefna að lögum var breytt þegar gjaldeyrishöft voru sett á og ekki eygir í að þeim verði aflétt. Þau lög breyttu verulega möguleikum sjóðsins til fjárfestinga og áhættudreifingar. Þá var með lögum á árinu 2011 lagður sérstakur skattur á lífeyrissjóði.

15. **Stýring fjárhagslegrar áhættu frh.**

Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta vegna taps sem stafar af ófullnægjandi eða gölluðum innri verkferlum, mistökum og aðgerðum eða aðgerðaleysi starfsmanna, ófullnægjandi upplýsingakerfum eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi sjóðsins.

Mat stjórnenda á óvissu

16. **Uppgjör gjaldmiðlavarnarsamninga og víkjandi skuldabréf**

Við fall viðskiptabankanna í október 2008 brustu forsendur gjaldmiðlavarnarsamninga sem sjóðurinn hafði gert til að takmarka gengisáhættu sína vegna erlendra fjárfestinga. Sjóðurinn lýsti kröfum í þrotabú bankanna og gerði aðallega þá kröfu að samningarnir yrðu ógiltir þar sem bankarnir hafi ekki getað staðið við sinn hluta samninganna. Gildi hefur samið við alla bankana um uppgjör; við skilanefnd Landsbankans sumarið 2011, við slitastjórn Glitnis vorið 2012 og slitastjórn Kaupþings í lok árs 2012. Fjárhagsleg niðurstaða samninganna í heild er sjóðnum töluvert hagstæðari en gert hafði verið ráð fyrir í ársreikningum hans.

Sjóðurinn hefur gert upp að fullu við Landsbanka og Kaupþing. Ágreiningur var um skuldajöfnunarhæfi tiltekinnar kröfu Gildis á Kaupþing. Niðurstaða fékkst fyrir dómstólum á árinu 2013 þar sem Gildi fékk ekki viðurkennt skuldajöfnunarhæfi kröfunnar og telst hún því almenn krafa í bú Kaupþings.

Aðeins á eftir að fá niðurstöðu í dómsmálum gagnvart Glitni og ef þau vinnast batnar staða sjóðsins, en tapist þau hefur það ekki áhrif á stöðu hans þar sem kröfurnar hafa verið gjaldfærðar. Enn liggur ekki fyrir hversu stór hluti skuldbindinga við Glitni verður greiddur með skuldajöfnun. Umfangsmest er krafa sjóðsins um að fá kaupverð víkjandi skuldabréfs Glitnis sem gefið var út snemma árs 2008, að fjárhæð 3.690 millj. kr., viðurkennt sem almenna kröfu, en Gildi telur að samningur um kaup á umræddu skuldabréfi sé ógildur eða ógildanlegur þar sem upplýsingar bankans um fjárhagsstöðu hafi verið rangar þegar sjóðurinn keypti skuldabréfið. Fallist dómstólar á það sjónarmið mun Gildi eignast umtalsverða kröfu í bú Glitnis eftir að öllum kröfum vegna uppgjörs gjaldmiðlavarnarsamninganna hefur verið lokið með skuldajöfnun. Greiðsla samkvæmt uppgjöri við Glitni bíður niðurstöðu þessa dómsmáls.

17. **Verðbréf með föstum tekjum**

Undanfarin ár hafa margir útgefendur skráðra skuldabréfa verið teknir til gjaldþrotaskipta, leitað nauðasamninga, óskað eftir greiðslustöðvun og nokkrir hafa óskað eftir frestun á greiðslu afborgana og vaxta. Því hefur sjóðurinn lagt mat á virði skuldabréfa fyrirtækja og fært sérstakar varúðarniðurfærslur vegna þeirra ef tilefni hefur þótt til. Takmarkaðar upplýsingar hafa í sumum tilvikum verið um stöðu útgefenda og óvissa um raunverulegt verðmæti bréfanna því meiri en ella. Í þeim tilfellum sem fjárhagsleg endurskipulagning útgefanda hefur þegar átt sér stað hefur skuldum margra fyrirtækja verið breytt í hlutafé. Í þeim tilfellum heyrir núverandi eign sjóðsins undir verðbréf með breytilegar tekjur. Staða flestra fyrirtækja er nú farin að skýrast og hefur því dregið úr óvissu um matsvirði þeirra. Endanleg niðurstaða um verðmæti bréfanna kann hins vegar að verða önnur en gert er ráð fyrir í ársreikningnum.

18. **Greiddur lífeyrir:**

	Samtryggingar-deild	Séreignardeild Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Árið 2013					
Ellilífeyrir	6.118.532	12.362	44.201	33.429	6.208.524
Örorkulífeyrir	3.047.081	149	1.776	0	3.049.007
Makalífeyrir	665.725	471	2.426	0	668.622
Barnalífeyrir	104.825	548	158	0	105.531
Tímabundnar útgreiðslur séreignarsparnaðar	0	19.197	23.199	9.242	51.638
Lífeyrir samtals	9.936.163	32.728	71.760	42.671	10.083.323
Árið 2012					
Ellilífeyrir	5.483.564	15.593	43.710	27.961	5.570.828
Örorkulífeyrir	2.708.804	660	147	0	2.709.611
Makalífeyrir	628.709	0	0	0	628.709
Barnalífeyrir	99.834	0	0	0	99.834
Tímabundnar útgreiðslur séreignarsparnaðar	0	56.269	30.921	19.695	106.885
Lífeyrir samtals	8.920.911	72.522	74.778	47.656	9.115.867

Vaxtatekjur og gengismunur

19. **Vaxtatekjur og gengismunur sundurliðast þannig:**

	Samtryggingar-deild	Séreignardeild Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Árið 2013					
Skuldabréf	14.508.818	26.484	51.452	0	14.586.754
Hlutdeildarskírteini	6.468.781	33.524	32.103	0	6.534.408
Aðrar vaxtatekjur	322.970	1.594	2.295	35.345	362.204
	21.300.569	61.602	85.851	35.345	21.483.367
Árið 2012					
Skuldabréf	14.814.533	30.061	63.828	0	14.908.422
Hlutdeildarskírteini	12.947.531	47.620	53.608	0	13.048.760
Aðrar vaxtatekjur	857.398	778	2.189	39.128	899.492
	28.619.462	78.460	119.625	39.128	28.856.674

Rekstrarkostnaður

20. **Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:**

	2013	2012
Laun og launatengd gjöld	287.116	254.982
Annar kostnaður	350.898	337.871
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður samtals	638.014	592.853
Fært á fjárfestingargjöld	(223.305)	(207.498)
Rekstrarkostnaður í yfirliti um hreina eign til greiðslu lífeyris	414.709	385.354

Rekstrarkostnaður frh.

21. Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	2013	2012
Laun	228.330	203.679
Tryggingagjald	20.122	18.258
Önnur launatengd gjöld	38.664	33.046
Laun og launatengd gjöld samtals	287.116	254.982
Meðalfjöldi starfsmanna	25	25

Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

	2013	2012
Árni Guðmundsson, framkvæmdastjóri	22.449	21.770
Heiðrún Jónsdóttir, formaður stjórnar	2.492	1.268
Harpa Ólafsdóttir, varaformaður stjórnar	2.234	1.530
Árni Bjarnason	450	820
Elínbjörg Magnúsdóttir	989	0
Hjörtur Gíslason	1.353	820
Kolbeinn Gunnarsson, stjórn og endurskoðunarnefnd	1.933	1.088
Konráð Alfreðsson	1.396	600
Orri Hauksson	1.342	820
Þorsteinn Víglundsson	215	0
Þórunn Liv Kvaran	1.396	525
Sigurður A. Guðmundsson	0	295
Vilhjámur Egilsson	38	553
Varamenn	75	213
Hólmgeir Jónsson, endurskoðunarnefnd	494	410
Sigurður Þórðarson, formaður endurskoðunarnefndar	988	820
Samtals	37.843	31.530

22. Þóknun til endurskoðenda sundurliðast þannig:

Endurskoðun ársreiknings	8.172	7.714
Gerð ársreiknings og árshlutareiknings	4.757	7.153
Innri endurskoðun	6.124	4.544
Önnur þjónusta	370	723
Samtals	19.423	20.134

23. Aðrar tekjur sundurliðast þannig:

Endurkrafinn kostnaður vegna innheimtu	48.528	44.985

Fjárfestingar

24. **Húseignir, lóðir og rekstrarfjármunir greinast þannig:**

	Húseign og lóðir	Rekstrarfjármunir
Heildarverð 1.1.2013	234.047	82.045
Viðbót á árinu	34.900	6.789
Heildarverð 31.12.2012	268.947	88.834
Afskrifað áður	57.373	66.546
Afskrifað á árinu	4.681	6.138
Afskrifað samtals	62.054	72.684
Bókfært verð 31.12.2013	206.893	16.150
Afskriftahlutföll	2%	10 - 33%

Fasteignamat húseignar og lóðar nam 266 millj. kr. í árslok 2013, en brunabótamat nam 420 millj. kr. á sama tíma.

25. **Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:**

Árið 2013	**Samtryggingardeild**	**Séreignardeild Leið 1**	**Leið 2**	**Leið 3**	**Samtals**
Eignarhlutir í félögum skráðum í Kauphöll Íslands:					
Össur hf., Reykjavík, 6,0%	6.216.069	8.095	12.519	0	6.236.683
Hagar hf., Reykjavík, 10,4%	4.823.418	7.595	15.275	0	4.846.287
Marel hf., Garðabæ, 4,9%	4.806.531	7.315	9.310	0	4.823.156
Icelandair hf., Reykjavík, 4,9%	4.459.762	4.347	4.550	0	4.468.659
Reginn hf., Reykjavík, 8,6%	1.721.085	5.598	5.598	0	1.732.281
Fjarskipti hf., Reykjavík, 9,7%	873.674	11.512	15.091	0	900.277
N1 hf., Kópavogi, 4,1%	758.941	7.788	11.276	0	778.005
Tryggingamiðstöðin hf., 2,6%	626.833	6.811	6.811	0	640.454
Eimskipafélag Íslands hf., Reykjavík, 0,6%	296.812	2.955	1.478	0	301.245
Vátryggingafélag Íslands hf.,Reykjavík, 0,3%	70.828	960	960	0	72.747
Century Aliuminum, BNA, 0,1%	58.062	0	0	0	58.062
	24.712.016	62.975	82.868	0	24.857.858
Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum, óskráð:					
Framtakssjóður Íslands slhf.,10,4%	4.864.008	0	0	0	4.864.008
IEI slhf., 10,4%	763.174	0	0	0	763.174
Jarðvarmi slhf., 19,9%	2.579.040	0	0	0	2.579.040
SF1 slhf., 18,0%	1.581.806	0	0	0	1.581.806
Skipti hf., 5,4%	1.561.686	11.372	0	0	1.573.058
Verðbréfasjóður Virðingar	1.143.353	0	0	0	1.143.353
BG 12 slhf., 11,6%	1.117.054	6.763	21.746	0	1.145.563
Brú Venture Capital	346.005	0	0	0	346.005
Önnur hlutabréf	1.372.138	0	4.609	0	1.376.747
Aðrir framtakssjóðir	283.210	0	0	0	283.210
	15.611.474	18.135	26.356	0	15.655.965

SKÝRINGAR FRH.

25. **Erlend verðbréfaeign:**

	Samtryggingar-deild	Séreignardeild Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Hlutabréfasjóðir	54.833.730	304.069	295.802	0	55.433.600
Hlutabréf	4.843.961	0	0	0	4.843.961
Skuldabréfasjóðir	3.317.927	0	0	0	3.317.927
Framtakssjóðir	22.765.721	0	0	0	22.765.721
Vogunarsjóðir	71.823	0	0	0	71.823
Fasteignasjóðir	3.315.615	0	0	0	3.315.615
	89.148.778	304.069	295.802	0	89.748.648
Verðbréf með breytilegum tekjum samtals	129.472.268	385.178	405.025	0	130.262.471

Hlutdeild sjóðsins í Framtakssjóði Íslands slhf. er færð á endurmetnu eigin fé Framtakssjóðsins í árslok 2013. Á árinu eru tekjufærðar 639 millj. kr. vegna hækkunar eignarhlutans og 374 millj. kr. vegna útgreiðslu arðs til hluthafa.

Árið 2012

Eignarhlutir í félögum skráðum í Kauphöll Íslands:	Samtryggingar-deild	Séreignardeild Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Össur hf., Reykjavík, 5,5%	4.851.559	13.221	15.514	0	4.880.293
Marel hf., Garðabæ, 4,0%	4.080.026	18.265	21.075	0	4.119.366
Hagar hf., Reykjavík, 10,4%	2.862.080	6.789	9.069	0	2.877.939
Icelandair hf., Reykjavík, 4,2%	1.727.751	2.466	2.055	0	1.732.272
Reginn hf., Reykjavík, 5,6%	795.169	660	660		796.489
Fjarskipti hf., Reykjavík, 4,6%	483.415	6.510	9.401	0	499.325
Eimskipafélag Íslands hf.,	260.560	2.594	1.297	0	264.452
Reykjavík, 0,56%	58.062	0	0	0	58.062
Century Aliuminum, BNA, 0,1%	15.118.621	50.506	59.071	0	15.228.198

Eignarhlutir í öðrum innlendum félögum og sjóðum, óskráð:

Framtakssjóður Íslands slhf., 10,4%	4.894.405	0	0	0	4.894.405
Jarðvarmi slhf., 19,9%	2.579.040	0	0	0	2.579.040
Verðbréfasjóður Virðingar	1.059.112	0	0	0	1.059.112
SF1 slhf., 18,0%	1.581.806	0	0	0	1.581.806
Brú Venture Capital	524.566	0	0	0	524.566
Önnur hlutabréf	1.198.190	0	5.113	0	1.203.303
Aðrir framtakssjóðir	388.370	0	0	0	388.370
	12.225.489	0	5.113	0	12.230.602

Erlend verðbréfaeign:

Hlutabréfasjóðir	38.314.202	270.796	263.984	0	38.848.982
Hlutabréf	5.299.954	7.401	23.797	0	5.331.152
Skuldabréfasjóðir	4.207.863	0	0	0	4.207.863
Framtakssjóðir	25.582.213	0	0	0	25.582.213
Vogunarsjóðir	6.148.889	0	0	0	6.148.889
Fasteignasjóðir	3.621.011	0	0	0	3.621.011
	83.174.133	278.197	287.781	0	83.740.110
Verðbréf með breytilegum tekjum samtals	110.518.244	328.703	351.965	0	111.198.912

Hlutdeild sjóðsins í Framtakssjóði Íslands slhf. er færð á endurmetnu eigin fé Framtakssjóðsins í árslok 2012. Á árinu eru tekjufærðar 1.216 millj. kr. vegna hækkunar eignarhlutans.

26. **Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:**

	Samtryggingar-deild	Séreignardeild Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
Árið 2013					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	141.063.861	332.618	744.874	0	142.141.352
Skuldabréf fjármálastofnana	1.398.124	0	0	0	1.398.124
Skuldabréf sveitarfélaga	14.239.131	54.505	101.767	0	14.395.403
Skuldabréf fyrirtækja	10.708.569	79.716	131.948	0	10.920.234
	167.409.685	466.838	978.589	0	168.855.113
Áætlað markaðsverð í árslok	185.297.584	466.838	978.589	0	186.743.011
Árið 2012					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	127.648.850	313.318	772.480	0	128.734.648
Skuldabréf fjármálastofnana	1.928.357	0	0	0	1.928.357
Skuldabréf sveitarfélaga	11.013.016	56.592	104.308	0	11.173.916
Skuldabréf fyrirtækja	14.376.990	49.084	86.583	0	14.512.656
	154.967.212	418.994	963.371	0	156.349.578
Áætlað markaðsverð í árslok	176.133.455	418.994	963.371	0	177.515.820

27. **Veðlán greinast þannig:**

	2013	2012
Lán til sjóðfélaga	11.594.447	11.813.032
Önnur lán	3.676.943	3.866.687
	15.271.390	15.679.719

28. **Niðurfærsla verðbréfa greinist þannig:**

	Samtryggingar-deild	Séreignardeild Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
2013					
Niðurfærsla í ársbyrjun	958.516	7.854	0	0	966.370
Endanlega tapað	(904.810)	(7.854)	0	0	(912.664)
Breyting á niðurfærslu	56.294	0	0	0	56.294
Niðurfærsla í árslok	110.000	0	0	0	110.000
Niðurfærslan skiptist þannig:					
Veðlán	110.000	0	0	0	110.000
Niðurfærsla samtals	110.000	0	0	0	110.000
2012					
Niðurfærsla í ársbyrjun	1.202.929	7.854	0	0	1.210.783
Endanlega tapað	(244.413)	0	0	0	(244.413)
Niðurfærsla í árslok	958.516	7.854	0	0	966.370
Niðurfærslan skiptist þannig:					
Veðlán	105.449	0	0	0	105.449
Fjármálastofnanir og fyrirtæki	853.067	7.854	0	0	860.921
Niðurfærsla samtals	958.516	7.854	0	0	966.370

29. **Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:**

	Samtryggingar-deild	Séreignardeild Leið 1	Séreignardeild Leið 2	Séreignardeild Leið 3	Samtals
2013					
Verðbréf með breytil. tekjum	40.325.677	81.110	109.223	0	40.516.010
Verðbréf með föstum tekjum	165.168.328	466.838	978.589	0	166.613.755
Veðlán	15.271.390	0	0	0	15.271.390
Bundnar bankainnstæður	4.009.542	0	0	644.292	4.653.834
Fullnustueignir	105.751	0	0	0	105.751
Í íslenskum krónum samtals	224.880.688	547.948	1.087.812	644.292	227.160.740
Verðbréf með breytil. tekjum	89.146.591	304.068	295.802		89.746.461
Verðbréf með föstum tekjum	2.241.357	0			2.241.357
Í erl. gjaldmiðlum samtals	91.387.948	304.068	295.802	0	91.987.819
Verðbréf alls	316.268.636	852.016	1.383.614	644.292	319.148.559
2012					
Verðbréf með breytil. tekjum	27.344.111	50.506	62.065	0	27.456.682
Verðbréf með föstum tekjum	152.692.627	418.994	963.371	0	154.074.993
Veðlán	15.679.719	0	0	0	15.679.719
Bundnar bankainnstæður	7.015.424	0	0	634.176	7.649.600
Fullnustueignir	49.180	0	0	0	49.180
Í íslenskum krónum samtals	202.781.061	469.501	1.025.436	634.176	204.910.174
Verðbréf með breytil. tekjum	83.174.133	278.197	289.900	0	83.742.230
Verðbréf með föstum tekjum	2.274.585	0	0	0	2.274.585
Í erl. gjaldmiðlum samtals	85.448.718	278.197	289.900	0	86.016.815
Verðbréf alls	288.229.779	747.697	1.315.337	634.176	290.926.989

Fjárfestingar í erlendum gjaldmiðlum sundurliðast eftir uppgjörsmynt verðbréfasjóða sem hér segir:

	Samtryggingar-deild	Leið 1	Leið 2	Leið 3	Samtals
2013					
USD	77.922.222	304.068	295.802	0	78.522.092
EUR	12.236.543	0	0	0	12.236.543
GBP	1.229.184	0	0	0	1.229.184
	91.387.948	304.068	295.802	0	91.987.819
2012					
USD	70.942.481	270.796	263.984	0	71.477.261
EUR	13.110.006	0	0	0	13.110.006
GBP	1.396.231	7.401	25.916	0	1.429.548
	85.448.718	278.197	289.900	0	86.016.815

Fjárfestingar sjóðsins í verðbréfum í erlendum gjaldmiðlum námu í árslok 2013 91.988 millj. kr. og býr sjóðurinn við gengisáhættu sem því nemur. Sundurliðunin miðast við uppgjörsmyntir verðbréfasjóða í eigu sjóðsins, en ekki samsetningu eigna þeirra eftir gjaldmiðlum. Vegna stöðu fjármálamarkaða hér á landi og gjaldeyrishafta er sjóðnum nú ómögulegt að verjast gengisáhættu með gerð afleiðusamninga gagnvart íslensku krónunni. Ef íslenska krónan styrkist (veikist) gagnvart erlendum gjaldmiðlum þá lækkar (hækkar) verðmæti erlendra eigna mælt í krónum.

30. **Raunávöxtun einstakra verðbréfaflokka var þannig á árinu 2013:**

	Samtryggingar-deild	Séreignardeild Leið 1	Séreignardeild Leið 2	Séreignardeild Leið 3
Innlán	(0,7%)	3,1%	2,2%	1,9%
Skuldabréf með ábyrgð ríkis	4,5%	(0,9%)	0,1%	
Skuldabréf sveitarfélaga	5,7%	4,1%	4,6%	
Skuldabréf lánastofnana	5,1%			
Markaðsverðbréf fyrirtækja	7,2%	18,9%	10,9%	
Veðskuldabréf	4,4%			
Innlend hlutabréf	18,8%	14,4%	11,3%	
Erlend hlutabréf	5,5%	8,0%	7,0%	
Erlend hlutdeildarskírteini	(9,1%)			

Raunávöxtun er reiknuð miðað við meðalstöðu verðbréfaflokks í upphafi og lok árs.

Skuldir

31. **Skuldir greinast þannig:**

	2013	2012
Ógreidd skuld við Glitni vegna uppgjörs afleiðusamninga	1.173.715	1.117.823
Aðrar skuldir	206.669	206.455
Skammtímaskuldir samtals	1.380.384	1.324.278

Skuldbindingar vegna fjárfestinga

32. Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til að kaupa hlutafé, hlutdeildarskírteini og skuldabréf samlagshlutafélaga, framtakssjóða (e. private equity funds) og fasteignasjóða bæði innanlands og utan. Samtals nema ógreidd loforð 10.616 millj. kr., sem skiptast þannig að 4.136 millj. kr. eru vegna erlendra sjóða, 1.644 millj. kr. vegna Framtakssjóðs Íslands slhf. og 4.836 millj. kr. vegna annarra innlendra félaga og sjóða. Óvíst er að kallað verði eftir öllum ógreiddum loforðum.

33. **Lífeyrisskuldbinding**

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nemur áfallin lífeyrisskuldbinding samtryggingardeildar sjóðsins 349.095 millj. kr. í árslok 2013 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign deildarinnar í árslok 2013 er 339.845 millj. kr. eða 9.249 millj. kr. lægri. Lífeyrisskuldbinding deildarinnar í árslok 2013 greinist þannig:

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	331.380.803	0	331.380.803
Endurmat verðbréfa miðað við 3,5% raunvexti	13.418.658	0	13.418.658
Fjárfestingakostnaður	(4.954.091)	0	(4.954.091)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	222.248.499	222.248.499
Eignir samtals	339.845.370	222.248.499	562.093.870
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	263.880.363	168.077.196	431.957.559
Örorkulífeyrir	55.709.535	46.786.640	102.496.175
Makalífeyrir	25.541.161	10.266.619	35.807.780
Barnalífeyrir	444.866	3.825.529	4.270.395
Rekstrarkostnaður	3.518.606	4.594.102	8.112.708
Skuldbindingar samtals	349.094.531	233.550.086	582.644.617
Skuldbindingar umfram eignir	(9.249.161)	(11.301.587)	(20.550.747)
Í hlutfalli af skuldbindingum	(2,6%)	(4,8%)	(3,5%)

Kennitölur

34. **Kennitölur**

Samtryggingardeild:	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**	**2009**
Raunávöxtun	5,5%	7,4%	2,9%	1,5%	(1,5%)
Hrein raunávöxtun	5,3%	7,3%	2,7%	1,4%	(1,7%)
Hrein nafnávöxtun	9,1%	12,2%	8,1%	4,0%	6,8%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	2,9%	(4,2%)	(5,1%)	(3,9%)	(1,0%)
síðastliðin tíu ár	2,5%	3,4%	2,7%	2,2%	2,0%
Rekstrarkostnaður:					
Í hlutfalli af iðgjöldum	2,5%	2,5%	2,3%	2,4%	2,3%
Í hlutfalli af eignum	0,11%	0,11%	0,11%	0,12%	0,12%
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	29,1%	23,5%	19,1%	19,1%	20,5%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	52,3%	52,4%	53,0%	52,3%	53,1%
Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum	11,9%	14,9%	14,7%	11,7%	13,0%
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	0,7%	1,4%	1,3%	3,3%	1,3%
Veðlán, óskráð	4,8%	5,4%	6,3%	6,4%	6,4%
Innlán í fjármálastofnunum	1,3%	2,4%	5,6%	7,2%	5,7%
Eignir í íslenskum krónum	71,1%	70,3%	70,7%	70,8%	66,1%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	28,9%	29,7%	29,3%	29,2%	33,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	26.772	26.073	26.203	25.175	25.521
Fjöldi lífeyrisþega	17.110	16.328	15.556	14.919	14.552
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	61,6%	61,5%	61,1%	61,0%	59,4%
Örorkulífeyrir	30,7%	30,4%	30,2%	30,2%	31,7%
Makalífeyrir	6,7%	7,0%	7,5%	7,6%	7,6%
Barnalífeyrir	1,0%	1,1%	1,2%	1,2%	1,3%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	(3,5%)	(4,4%)	(4,9%)	(8,1%)	(11,6%)
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	(2,6%)	(3,8%)	(5,3%)	(9,5%)	(15,3%)

Séreignardeild:

Framtíðarsýn 1

Hrein raunávöxtun	5,0%	8,4%	(2,2%)	5,6%	8,0%
Hrein nafnávöxtun	8,9%	13,3%	2,9%	8,4%	17,2%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	4,9%	0,9%	(1,2%)	0,6%	1,6%
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	44,1%	43,0%	39,6%	38,4%	35,2%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	52,7%	52,6%	58,8%	60,5%	59,1%
Óskráð verðbréf með br. tekjum	2,1%	1,0%			
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	1,1%	3,4%			
Innlán í fjármálastofnunum	0,0%	0,0%	1,6%	1,1%	5,7%
Eignir í íslenskum krónum	64,3%	62,8%	67,3%	67,6%	68,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	35,7%	37,2%	32,7%	32,4%	32,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	201	186	204	221	286
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	4.065	4.107	4.173	4.277	4.405

35. **Kennitölur frh.**

Framtíðarsýn 2	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**	**2009**
Hrein raunávöxtun	2,9%	6,7%	(0,7%)	6,9%	0,8%
Hrein nafnávöxtun	6,7%	11,5%	4,4%	9,7%	9,5%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðastliðin fimm ár	3,3%	0,2%	(1,1%)	0,1%	0,4%
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Skráð verðbréf með breytilegum tekjum	28,2%	24,6%	24,2%	26,4%	23,3%
Skráð verðbréf með föstum tekjum	68,8%	69,6%	72,8%	69,2%	61,5%
Óskráð verðbréf með breytilegum tekjum	1,1%	2,2%			
Óskráð verðbréf með föstum tekjum	1,9%	3,7%			
Innlán í fjármálastofnunum	0,0%	0,0%	3,0%	4,4%	15,2%
Eignir í íslenskum krónum	78,6%	78,0%	81,2%	79,7%	79%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	21,4%	22,0%	18,8%	20,3%	21%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	279	322	359	383	481
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	30.010	30.431	30.777	31.076	31.763

Framtíðarsýn 3					
Hrein raunávöxtun	1,5%	1,5%	2,6%	4,2%	5,2%
Hrein nafnávöxtun	5,2%	6,0%	8,7%	6,9%	14,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðastliðin fimm ár	3,0%	3,4%	4,1%	4,5%	5,4%
Eignir skiptast þannig:					
Bundnar bankainnstæður	100%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Eignir í íslenskum krónum	100%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	128	132	140	152	142
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	236	248	243	250	252

Skilgreiningar:

Raunávöxtun .... Ávöxtun sjóðsins, umfram verðlagsbreytingar samkvæmt vísitölu neysluverðs.
Hrein raunávöxtun .... Raunávöxtun þegar kostnaður við rekstur sjóðsins hefur verið dreginn frá.
Hrein nafnávöxtun .... Ávöxtun sjóðsins, án tillits til verðlagsbreytinga, þegar kostnaður við rekstur sjóðsins hefur verið dreginn frá.
Kostnaður í hlutfalli af eignum ... Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðaltali hreinnar eignar í ársbyrjun og árslok.
Fjöldi virkra sjóðfélaga .... Meðaltal fjölda sjóðfélaga sem greiddi iðgjald á árinu.
Fjöldi lífeyrisþega .... Meðaltal fjölda lífeyrisþega sem fékk greiddan lífeyri á árinu.

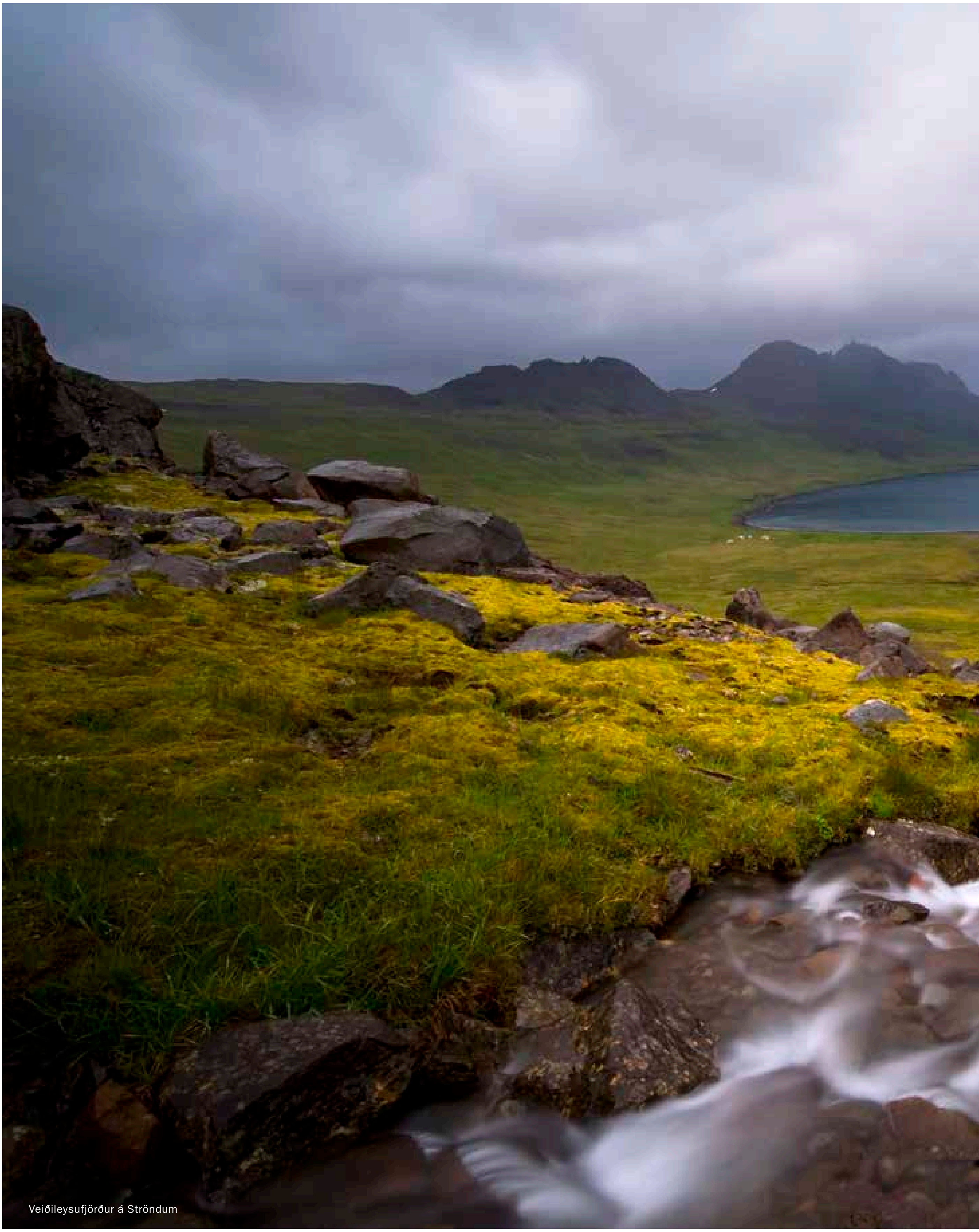
Veiðileysufjörður á Ströndum

GILDI PENSION FUND - SELECTED FINANCIAL INFORMATION **2013**

ENDORSEMENT BY THE BOARD OF DIRECTORS AND THE MANAGING DIRECTOR

The year 2013 was a successful year for Gildi - Pension Fund; net real rate of return of the mutual pension division was 5.3% in the year and uncertainty regarding the standing of the Fund's assets has for the most part been eliminated. Work on the organisation and improvement of the Fund's work procedures continued during the year. Changed working environment leads to increased work by Board members and in the year 2013, 26 Board meetings were held. Meetings of the Audit Committee were 11 during the year.

In the past years, the Fund's asset management has been reinforced where great emphasis is placed on professional work methods in evaluating investment opportunities. The currency restrictions create considerable difficulties for the Fund to invest abroad. Furthermore, the Board of Directors of Gildi approved a new risk policy for the Fund which addresses both financial and operational risk. The Fund worked on the implementation of the new risk policy during the year.

The domestic securities market has been growing again and the Fund has now become a larger and more active shareholder in companies than before. A new shareholders' policy for the Fund was approved in the year 2013, wherein the Fund endeavours to define more clearly its involvement as shareholder in companies in which it holds significant shares.

From November 2012, Gildi has paid a statutory contribution to the Icelandic Rehabilitation Fund, VIRK. Last year, the Board of Directors collaborated with VIRK and the Fund's doctor on developing further collaboration with the Fund and a specific collaboration work was initiated between Gildi and VIRK to ensure as successful collaboration as possible.

The financial statements are prepared in accordance with the Icelandic Financial Statement Act and Rules on Financial Statements of Pension Funds. They are prepared according to the same accounting principles as in the previous year.

In the year 2013, 4,330 employers paid premium to the Fund in the total amount of ISK 13,656 million for 40,790 fund members. Fund members with pension rights at year end numbered 192,455. The number of right holders for the Fund's private pension division at year end was 34,311.

Pension paid by the Fund during the year amounted to a total of ISK 10,083 million compared to ISK 9,116 million in the year 2012. Old-age pension payments amounted to ISK 6,209 million, disability pension to ISK 3,049 million, pension to surviving spouse to ISK 669 million, child allowance to ISK 106 million and temporary payments of private pension plan amounted to ISK 52 million. In the mutual fund division the number of old-age pensioners in the year was 12,789, disability pensioners 4,361, surviving spouses 1,929 and 1,029 received child allowance. Total number of annuitants was 17,110.

The average number of the Fund´s employees were 25 during the year and total salaries amounted to ISK 228 million. Salaries of the Board of Directors, Audit Committee and Managing Director amounted to ISK 38 million in the year.

The Fund operates in two divisions; a multi pension and a private pension division. Net asset of the mutual pension division available for pension payments amounted to ISK 331,381 million at year end 2013 and increased between years by ISK 31,886 million or 10.6%. The mutual pension division real rate of return was 5.3%. Net asset of the private pension division available for pension payments amounted to ISK 2,943 million at year end 2013 and increased by ISK 179 million. The private pension division real rate of return was as follows: Framtíðarsýn I 5.0%, Framtíðarsýn II 2.9% and Framtíðarsýn III 1.5%.

An actuarial assessment was undertaken on the Fund's mutual pension division as of 31 December 2013. According to these computations, the Fund's assets are ISK 9,249 million lower than vested rights of Fund members and ISK 20,551 million lower than total commitment, assuming an interest rate of 3.5% p.a. Assets are 3.5% lower than commitments at year-end 2013 compared to 4.4% at year end 2012.

Gildi has now reached an agreement with all the banks on settlement of currency swaps; with the Resolution Committee of Landsbanki Íslands hf. in the summer of 2011, with the Winding-up Board of Glitnir bank in March 2012 and with the Winding-up Board of Kaupþing bank at year end 2012. The conclusion of the agreements is far more favourable for the Fund than had been assumed in its financial statements. Gildi has settled in full with Landsbankinn and Kaupþing. A conclusion of a court case against Glitnir is yet to be issued. If the Fund wins its standing will improve but if it loses the conclusion will not affect its standing. Reference is made to note 16 for further information.

It is the Fund's policy and a part of its risk management to maintain a well distributed asset portfolio that is not only based on the Icelandic economy. The Fund has, in accordance with law, received a return on a part of its holding in foreign securities in order to spread its investment risk. The Fund's investments in securities in foreign currencies amounted to ISK 91,988 million at year end 2013 and the Fund is exposed to foreign exchange risk to the corresponding amount. Due to the situation on Icelandic financial markets and the monetary restrictions, the Fund is unable to hedge against currency risk by means of derivative agreements.

The Board of Directors and Managing Director of Gildi - Pension Fund hereby confirm the Fund's financial statements for the year 2013 by means of their signatures.

Reykjavík, 6 March 2014

Board of Directors:

Heiðrún Jónsdóttir
Elínbjörg Magnúsdóttir
Kolbeinn Gunnarsson
Þorsteinn Víglundsson

Harpa Ólafsdóttir
Hjörtur Gíslason
Konráð Alfreðsson
Þórunn Liv Kvaran

Managing Director:

Árni Guðmundsson

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the Board of Directors and Members of Gildi – Pension Fund.

We have audited the accompanying Financial Statements of Gildi - Pension Fund, which comprise the Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments, Balance Sheet as at 31 December 2013, and Statement of Cash Flows for the year then ended, and notes, comprising a summary of significant accounting policies and other explanatory information.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these Financial Statements in accordance with the Icelandic Annual Accounts, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these Financial Statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the Financial Statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Financial Statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the Financial Statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting principles used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the Financial Statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the Financial Statements give a true and fair view of the financial position of Gildi - Pension Fund as at 31 December 2013, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the Icelandic Annual Accounts Act and the Regulation on the Financial Statements of Pension Funds.

Report on the Board of Directors report

Pursuant to the legal requirement under Article 104, Paragraph 2 of the Icelandic Annual Accounts Act No. 3/2006, we confirm that, to the best of our knowledge, the report of the Board of Directors accompanying the financial statements includes the information required by the Financial Statement Act if not disclosed elsewhere in the Financial Statements.

Reykjavík, 6 March 2014

KPMG hf.

Sæmundur Valdimarsson
Hrafnhildur Helgadóttir

STATEMENT OF CHANGES IN NET ASSETS FOR PENSION PAYMENTS 2013

	2013	2012
Premiums:		
Members	4,381,302	4,089,644
Employers	9,275,178	8,650,827
Transfer of rights and repayments	(32,475)	(192,719)
	13,624,005	12,547,752
Government contribution to equalize disability burden	985,514	924,922
	14,609,520	13,472,675
Pensions:		
Pensions	10,083,323	9,115,867
Received from the Retirement Committee	(7,698)	(9,948)
Premiums to rehabilation fund	127,804	18,769
Other direct expese due to disability pension	7,886	8,635
	10,211,315	9,133,322
Investment income:		
Dividends and revenue on shares	6,824,317	4,224,655
Revenues from real estate ownership	5,019	5,517
Interest income and exchange-rate difference	21,483,367	28,856,674
Provision for securities	(56,294)	0
	28,256,408	33,086,847
Office and management expenses:		
Investment expense	223,305	207,498
Operating expenses	414,709	385,354
	638,014	592,853
Other income	48,528	44,985
Increase in net assets during the year	32,065,127	36,878,331
Net assets from previous year	302,258,568	265,380,237
Net assets for pension payments at year-end	334,323,695	302,258,568

All amounts are in thousands of Icelandic króna

BALANCE SHEET AS AT 31 DECEMBER 2013

	2013	2012
Investments:		
Building	206,893	176,674
Other investments:		
Variable-yield securities	130,262,471	111,198,912
Fixed rate securities	168,855,113	156,349,578
Mortgage loans	15,271,390	15,679,719
Time deposits	4,653,834	7,649,599
Mortgages foreclosed	105,751	49,180
	319,355,451	291,103,663
Receivables:		
Premiums receivable	1,369,156	1,092,591
Other receivables	460,462	42,064
	1,829,618	1,134,655
Other assets:		
Operating assets	16,150	15,499
Cash and cash equivalents	14,502,860	11,329,029
	14,519,010	11,344,528
Total assets	335,704,079	303,582,846
Liabilities:		
Liabilities	1,380,384	1,324,278
Net assets for pension payments	334,323,695	302,258,568

Division of net assets for pension payments:

	2013	2012
Net assets of the Mutual Pension Division	331,380,803	299,494,657
Net assets of the Private Pension Division	2,942,892	2,763,911
Net assets for pension payments total	334,323,695	302,258,568

All amounts are in thousands of Icelandic króna

STATEMENT OF CASH FLOWS 2013

	2013	2012
Inflows:		
Premium payments	14,335,418	13,650,259
Financial income	10,762,120	10,404,850
Instalments on bonds	8,323,384	7,142,984
Variable-yield securities sold	27,875,229	18,934,382
Fixed rate securities sold	1,734,660	2,101,387
Repayment of time deposits	3,024,960	0
Other inflows	60,726	35,528
	66,116,496	52,269,389
Outflows:		
	10,211,315	9,133,322
Pension payments	223,305	207,498
Investment expenses	402,576	332,988
Operating expenses excluding depreciation	0	1,605,359
Settlement of derivatives	80,276	402,568
Other outflows	10,917,472	11,681,736
Disposable resources to purchase securities and other investments	55,199,024	40,587,653
Investments in variable-yield securities	(33,862,346)	(23,970,082)
Investment in fixed rate securities	(17,596,403)	(11,871,519)
New time deposits	0	(3,018,623)
New mortgage loans	(566,444)	(1,126,254)
	(52,025,193)	(39,986,478)
Increase in cash and cash equivalents	3,173,831	601,176
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	11,329,029	10,727,854
Cash and cash equivalents at the end of the year	14,502,860	11,329,029

FINANCIAL RATIOS 2013

Mutual Pension Division:	2013	2012	2011	2010	2009
Real rate of return	5.5%	7.4%	2.9%	1.5%	(1.5%)
Net real rate of return	5.3%	7.3%	2.7%	1.4%	(1.7%)
Net nominal rate of return	9.1%	12.2%	8.1%	4.0%	6.8%
Average net real rate of return					
last five years	2.9%	(4.2%)	(5.1%)	(3.9%)	(1.0%)
last ten years	2.5%	3.4%	2.7%	2.2%	2.0%
Operating expenses:					
As percentage of premiums	2.5%	2.5%	2.3%	2.4%	2.3%
As percentage of assets	0.11%	0.11%	0.11%	0.12%	0.12%
Investment securities:					
Listed variable yield securities	29.1%	23.5%	19.1%	19.1%	20.5%
Listed fixed rate securities	52.3%	52.4%	53.0%	52.3%	53.1%
Unlisted variable yield securities	11.9%	14.9%	14.7%	11.7%	13.0%
Unlisted fixed rate securities	0.7%	1.4%	1.3%	3.3%	1.3%
Mortgage loans, unlisted	4.8%	5.4%	6.3%	6.4%	6.4%
Time deposits	1.3%	2.4%	5.6%	7.2%	5.7%
Assets in Icelandic Króna	71.1%	70.3%	70.7%	70.8%	66.1%
Assets in foreign currencies	28.9%	29.7%	29.3%	29.2%	33.9%
Number of active fund members	26,772	26,073	26,203	25,175	25,521
Number of pensioners	17,110	16,328	15,556	14,919	14,552
Specification of paid pensions:					
Old-age pension	61.6%	61.5%	61.1%	61.0%	59.4%
Disability pension	30.7%	30.4%	30.2%	30.2%	31.7%
Pension to surviving spouse	6.7%	7.0%	7.5%	7.6%	7.6%
Surviving children pension	1.0%	1.1%	1.2%	1.2%	1.3%
Financial status according to actuarial assessment:					
Net assets less total obligations	(3.5%)	(4.4%)	(4.9%)	(8.1%)	(11.6%)
Net assets less accrued obligations	(2.6%)	(3.8%)	(5.3%)	(9.5%)	(15.3%)

Definitions:

Real rate of return	Rate of return in excess of increase in the consumer-price index.
Net real rate of return	Real rate of return less operational expenses.
Net nominal rate of return	Nominal rate of return less operational expenses.
Cost as percentage of assets	Operating expenses as percentage of average net assets.
Number of active fund members	The average number of fund members paying premiums during the year.
Number of pensioners	The average number of pensioners who received pension during the year.

Gildi | Sætúni 1 | 105 Reykjavík | Sími 515 4700 | Fax 515 4701 | www.gildi.is